

ՏԵՂԵԳԱՋՈՒ

DIEGHEGADJU

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Հրատարակություն Գաղթի Հ.Բ.Ը.Ի.

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة



Նախագահ Հովհան Մուսարայր Կըմետմի
Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս:



Տիկին Սիրան Մուսարայր Հայաստանի Մշակույթի և Արուեստի
Փառառության բացումին:

ՏԵՂԵԳԱԴՈՒ

Պարբերություն
Պաշտոնական Գոմինի
Հայոց Բարեգործական Ընժողով Մխորեալ
Հեռ. 5019636

DEGHEGADOU

Periodical
Published by
Armenian General Benevolent Union - Cairo
Tel. 5919636

ԴԵՂԵԳԱԴՈՒ

نشرة دورية
جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة
ت. ٥٩١٩٦٣٦

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՑՈՒ ԽՄԹԱԳԻՐ

Պերճ Թէրպեսն

ԽՄԹԱԳԻՐ

Հարի Զէջմէնսան

ԽՄԹԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

Մարենիկ Արգարեան

Արարակ Տէրունսան-Խաչերեան

Գրիգիր Գալլիսեան

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԶԵԽԱԽՈՐՈՒՄ

Շահէ Լուսարարեան

ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԾԱՐՈՒԱՄՔ

Մանուկ Գրիգորեան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աֆրիկան Բրէս

African Press S.A.E.

Թիւ 6 Նոր Ծրջան ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1998

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պատմական Օրեր և Իրադարձութիւններ	1
ՀԵԽԱԳԻՐՆԵՐ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ	
Նախագահ Հոսնի Մուպարաքի	3
ՀՀ արտակարգ և լիազօր դեսպան	
Տոք. Է. Նալպանուանի	4
Եգիպտահայոց բարեխնամ առաջնորդ Զաւէն արք. Զինչինեանի	5
Ժամանակագրութիւն	
Ամենայն Հայոց Հայրապետին Եգիպտոս Ալցին	6
Ի պատի	
Ամենայն Հայոց Հայրապետին Գանիրէի	
Հ.Բ.Ը.Մ.ի կազմակերպած հանդիսութիւնը	12
Հ.Բ.Ը.Մ.ի ատենապետ պ. Պ. Թէրզեանի խօսքը	14
Հայաստանի Մշակոյթի և Սրուեստի Փառատօնը Եգիպտոսի մէջ	16
ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑՆԵՐ	
Հարի Զէջմէնսան	
Նկարիչ Յակոբ Յակոբեանի հետ	17
Արուեստաբան Շահէ Խաչատրեանի հետ	19
Մանրաքանդակներու հանճար Էտուար Ղազարեանի հետ	20
Հ.Բ.Ը.Մ.ը Հայաստանի մէջ	22
Լուրեր Հ.Բ.Ը.Մ.էն	26
Լուրեր Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԵն	30
Անդամագրական	



ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՕՐԵՐ ԵՒ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յունիսար 1998-ը եգիպտահայ տարեգրութեամց մէջ պիտի մնայ որպէս պատմական ամիս, յիշատակելի երկու իրադարձութիւններու քարունով:

Ժամանակագրական կարգով, այդ իրադարձութիւններէն առաջինը՝ Հայատանի Մշակոյթի և Արուեստի Փառատօնն էր: Խոկ երկրորդը՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի հովուապետական անդրամիկ այցը եգիպտահայ ժեմին:

Այս զոյգ իրադարձութիւնները, որոնց մասին ամփոփ տեղեկագրութիւն մը տրուած է «Տեղեկատու»ի ներկայ թիւն մէջ, կրնային ալլապէս համարուիլ ներազգային բնականոն երեսուներ:

Սակայն, Բարկ է անդրադառնալ, որ անոնք իրենց տարողութեամբ՝ դուրս եկան համայնքային մեր ներ սեղ սահմաններէն, վերածուելու պետական և պաշտօնական բարձրագոյն մակարդակներու հետ շփման և եգիպտեանայկական բարեկամութեան զարգացման համար, լաւագոյնս օգտագործուած առիթներու:

Եթէ Ակատի ունենանք Ամենայն Հայոց Հայրապետին հանդիպումները Եգիպտոսի քաղաքական թէ կրօնական աւագանիին հետ, որոնց բարձրակետն էր նախագահ Մոհամետ Հուսի Մուուարաքի հետ համդիպումը, ազնութեան, եթէ Ակատի ունենանք, որ Հայկական Մշակոյթի և Արուեստի Փառատօնին բացումը կատարեց և առաջին օրուան հանդիսութեան ներկայ գտնուեցաւ համբաւութեան նախագանին կողակից տիկին Սիրան Մուուար, կրնանք զաղափար մը կազմել եգիպտեանայկական յարաքերութիւններու ներկայ մակարդակին մասին:

Տեղին է նշել, թէ Ամենայն Հայոց Հայրապետը հանդիպումները ունեցաւ նաև արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսայի. Ազմարի մեծ իմամ Շէյխ Սայէտ Թաճրաուիի, Ղպտի եկեղեցոյ պետ Շեմուտա Գ. Պատրիարքին, ինչպէս նաև Աղեքսանդրիոյ Ցոյն Օրթոսոց և Ցոյն Կաթողիկ Պատրիարքներուն հետ:

Պատմական կարեւոր իրադարձութիւն մըն էր նաև ՀՀի Եգիպտոսի դեսպանատան մէջ, Ամենայն Հայոց Հայրապետին ի պատի տրուած ընթրիքը. որուն ներկայ գտնուեցան Ղպտի եկեղեցոյ Պատրիարք Շեմուտա Գ., և Ազմարի մեծ իմամին փոխանորդը՝ Շէյխ Ֆատիդի Ֆատէլ Էլ Զիֆզաֆը իրենց շրախումքերով, ինչպէս նաև Ցոյն Օրթոսոր և Ցոյն Կաթողիկ Պատրիարքները և եգիպտահայ յարանուանութիւններու հոգեւոր պետերը:

Վերադառնալով Հայկական Մշակոյթի և Արուեստի Փառատօնին, կարեւորութեամբ Բարկ է նշել որ անցեալ Նոյեմբերին Լուսորի մէջ պատահած ծանօթ ողբերգական դէպքերէն յետոյ, փառատօնին ծիրէն ներս հայրենի արուեստագէտներու ունեցած եղոյթը Լուսորի մշակոյթի պալատին մէջ, իր տեսակին մէջ առաջինն էր, ինչ որ կը մղէր քաղաքին կառավարիչը յայտարարելու թէ «հայկական մշակոյթը Լուսոր վերադարձոց ժամանութը», այդ եղոյթին մշակութային պարունակէն անդին տալով նաև քաղաքական նշանակութիւն:



Յաջորդական այս երեսոյթները, որքան ալ ազգային արդար հպարտանք պատճառն մեզի, պէտք չէ բարեմտութիւնը ունենանք կարծելու, թէ անոնք դէաքերու բնական ընթացքով իրականացած են:

Արդարեւ, այս բոլորը չէին կրնար իրականութիւն դառնալ, եթէ մեր հայրենիքը շըլար ազատ, անկախ և գերիշխան պետութիւն և չունենար մանաւանդ Եգիպտոսի մէջ իր դիւմագիտական փայլուն ներկայացուցիչը:

Այս մասին յատկանշական էին Ամենայն Հայոց Հայրապետին երկու դիպուկ արտայայտութիւնները, իր ալ կարեւոր եղյաններուն կարգին:

Այսպէս, Վեհափառ Հայրապետը իր ժամանումի օրն իսկ, Ս.Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ խորանէն իր տուած պատգամին մէջ, շնչտը կը դներ այն մասին, թէ վեց տարի առաջ եթէ այցելած ըլլար Եգիպտոս, պիտի չգտնէր Հայաստանի պետութեան ներկայացուցիչը: Մինչ այսօր, Ան կը դիմաորուէր Հայաստանի դեսպանէն, ընկերակցութեամբ Եգիպտահայ թեմի ներկայացուցիչներուն:

Այս նշումը, կարծէք մարդարեական շունչով ըստած ըլլար, որովհետեւ անոր ամբողջական արժէքը գգացուեցաւ Վեհին այցելութեան յաջորդ օրերուն ամբողջ տեսողութեան, եթք շնորհի ՀՀ դեսպանութեան ունեցած ամենաբարձր մակարդակի սերտ կապերուն, բոլոր դոմերը լայնօրէն բացուեցան, արժանաւորապէս ընդունելու Ամենայն Հայոց Հայրապետը, որ իր ամձնական բարձր արժանիքներով, յաւագոյն մարմնաւորեց Հայաստանեաց Եկեղեցին, յաշն Եգիպտոսի պետական և կրօնական աւագանիին:

Զարմանայի չէր նաեւ, որ Վեհափառ Հայրապետը, իր այցելութեան պաշտօնական բաժնին աւարտին, Գամիրէի ազգային իշխանութեան կողմէ իրեն ի պատի կազմակերպուած ժողովութային ճաշկերոյթին՝ իր խօսքին մէջ արտայալտելով իր գնահատանքը ՀՀի Եգիպտոսի դեսպան Տոբք. Է. Նալպանտեանի կատարած դերին մասին, իրեն յատուկ հիմուրով յայտարարեց, թէ ՀՀի Եգիպտոսի դեսպանին տիտղոսը փոխան արտակարգ և լիազօրի, պատուետեւ պարտի ըլլալ արտակարգ և ամենազօր:

Վեհափառ Հայրապետը որպէս Բոգենոր Կեանքի և մշակոյթի նուիրեալ, համայնքին ուղղուած իր բոլոր պատգամներուն մէջ, միշտ շնչտը դրա նիրական արժէքները Բոգենոր արժէքներու վերածելու կարեւորութեան՝ և մեր ազգային մնայուն և անհատնում գանձը համուսացող՝ մշակոյթը պահպանելու անհրաժեշտութեան վրայ:

Ան իրաւացիօրէն պատգամեց, թէ այն օրը որ կորսնցնենք մեր Բոգենոր արժէքները և մեր մշակոյթը, արդէն դատապարտուած ենք կորսուելու որպէս ազգութիւն:

Վեհափառին այս կարեւոր պատգամը, պէտք է Բնչէ մեր բոլոր գաղութներուն մէջ և անոր իրագործումը գյաւար նպատակակետը դառնայ ամեն կարգի պատասխանատու պաշտօնմեր վերցուցած անձերու համար:

Վերջացմելէ առաջ կ'ուգենք յիշել նաև, որ Վեհափառ Հայրապետը, Գամիրէի ազգային առաջնորդարանին մէջ Ծենուտա Գ. Պատրիարքին նետ ստորագրեց հայ և դպի Եկեղեցիներու միջև հնտագայ գործակցութեան պատմական փաստաթուղթ մը, որ Վեհափառ Հայրապետին առաջարկով հոչակուեցաւ «Գամիրէի Փաստաթուղթ», այս ձևով իր այցելութեան հաջուեկշոփն մէջ անցնելով, պատմական որիշ էջ մը ես:



Գանիրէ, Յունուարի 24, 1998թ.

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՐՄԲԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՆՈՐԻՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹԻՒՆ ՄՈՒՀԱՄԵՏ ՀՈՍՆԻ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻՆ

Զերդ Գերազանցութիւն,

Մինչեւ Եգիպտոսի օրհնեալ հողից հեռանալը կը ցանկանայի հաղորդել Զեզ իմ խորին շնորհակալութիւնը եւ բաւարուածութիւնը այն ընդունելովքեան համար, որ պարգևեցիք ինձ՝ Արքեակիսկոպոս Զաւէն Զինչինեանի և Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Պրն. Էդուարդ Նալբանտեանի ուղեկցութեամբ Յունուարի 18-ին:

Զերմութեամբ ենք յիշում Զերդ Գերազանցութեան հետ ունեցած գրոյցը: Մեծապէս գնահատում ենք այս հզօր արարական պետութեան Զեր սրտացաւ եւ լուսաւոր դեկավարութիւնը, ինչպէս նաև Զեր անգնահատելի դերը ամբողջ արարական աշխարհում:

Աղօթում ենք Ամենակարող Աստծուն, որ Զեզ պարգևի անսահման իմաստութիւն եւ արիութիւն աւելի մեծ ծառայութիւններ մատուցելու Եգիպտոսին. Արարական աշխարհին. Մերձաւոր Արեւելքին եւ ամբողջ աշխարհին՝ ի շահ խաղաղութեան, արդարութեան եւ բարգաւաճման:

Վստահեցնում ենք Եգիպտոսում մեր հայ համայնքի եւ մեր եկեղեցու բոլորանուէր նույրուածութիւնը Զեզ:

Թող Աստուած օրհնի Զեզ եւ Եգիպտոսի ողջ ժողովրդին:

Սիրով, շնորհակալութեամբ եւ օրհնութեամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա
ԱՄԵՆԱՁՆ ՀԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ



ՍԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐք
ԿԱթոլիկաԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ՄԱՅՐ ԱՐՈՂ Ս. ԷՇԽԱՄԻՆ



SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ECHMIADZIN

Թեղին. 24 Ծունդար 1998

Մեծարգոյ Տիար Եղուարդ Նայանտեան
Հայաստանի Հանրապետութեան առուակարգ և լիազօր դեսպան
Եգիպտոսի Արարական Հանրապետութեան մօտ
Գանիրէ.

Միրելի Եղուարդ.

Այս առաւօտ հրաժեշտ առինք Զեզմէ Գանիրէի միջազգային ոյակայանին յէց եւ ողջամբ
Ժամանեցինք Գերմանիա, այստեղ սկսելու համար մեր ուղարկութեան երկրորդ հանգրուանի՝
հովուապետական այցելութեան՝ Գերմանիոյ մեր նորակազմ քննին:

Եգիպտոսի մեր տիրախնամ թեմին տուած Մեր ամորանիկ հովուապետական այցելութեան
ընթացքին (14-24 Ծունդար) մեր ժամանումի առաջին վայրկեանէն մինչեւ մեր մենումի պահը
Դուք անձնապետ եւ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան ողջ անձնակազմը. Զեր
օգնականներով եղաք մեր կողքին Զեր գերազոյն աստիճանի նուրբութիվ սատար հանդիսանալով
Եգիպտարայ քննի մեր տուած հայրապետական այցելութեան քարտը եւ ատոր արդիւնաւորման:
Դուք աջակից եւ գորակից կանցնեցաք մեր թեմի Սուազնորդ Սրբազնին եւ ազգային
իշխանութեան բոլոր հրապարակայն ծովնարկներուն:

Մեզի համար յատուկ նշանակութիւն ունեցաւ Զեր եւ թեմի կողմէ կազմակերպուած
համախառմները յատկապետ Եգիպտոսի Արարական Հանրապետութեան Կսեմաշուք Նախագահ
Մոհամմետ Հուսնի Մուապարաքի. Արտաքին Գործոց Նախարար՝ Ամր Մուսայի. Ազիարի մեծ Ծեյիի
Տոք. Թանըթափի հետ: Բոյոր տեսակցութեանց ընթացքին Մեր զգացինք թէ որքան օգտաշատ
կապեր էք հաստ ատած մեր հայրենի Հանրապետութեան եւ Եգիպտոսի Արարական Հանրապետութեան միջև: Կը շնորհատրեմ եւ բարձրօրեմ կը զնահատեմ Զեր կազմակերպեալ
եւ նույրեալ աշխատանքը այս կապակցութեամբ! Ինկապես աստուածո դիցի էք բարձրացուցած
Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատունը Զեր անձնական ջանքերով եւ մեր թեմի
ազգային իշխանութեան եւ այլ կազմակերպութեանց սերտ գործակցութեամբ:

Զերմօրէն կը գնահատեմ նաև դեսպանատան մէջ Զեր տուած ընթրիք Խամատանի
առքի Դժբարը ի պատի Մեզ, եւ մասնակցութեամբ հսկայ ու քրիստոնեայ հոգեւոր պետերուն եւ
Եգիպտոսի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան ներկայացուցչին:

Ծնորհակալութիւն Զեզմի նաեւ Զեր գործոն մասնակցութեան մեր թեմի կազմակերպած բոլոր
ձեռնարկներուն: Մեր մողովուրդը եւ Եգիպտոսի պետական եւ կրօնական
իշխանութիւնները յատակորէն տեսան թէ հա ազգի կեանցին մէջ եկեղեցի եւ պետութիւն կը
գործեն Եցրդաշնակարար, փոխադարձ գորակցութեամբ, որովհետեւ մեր եկեղեցին մեր մողովուրդի
կրօնական եւ մշակութային կեանքի ամենէն հարազատ արտայայտութիւնն է որպես գոյութեան
ազգային եկեղեցին:

Հաճեցէք Մեր սիրայիր ողջոյնեղը փոխանցել Զեր նույրեալ տիկնոց եւ դեսպանատան Զեր բոլոր
օգնականներուն:

Կ'աղօթնոց որ Աստուած Զեզ գորացնէ Զեզի պարգևելով նորանոր յաջողութիւններ առաւել ես
բարձրացնելու համար մեր պետութեան վարկն ու արժեքը Եգիպտոսի, Միջին Արևելքի երկիրներու,
եւ Ավրիկէի տարածքին վրայ:

Մշամք հայրական սիրոյ ողջումիւն եւ օրհնութեամբ՝

Միրոյ ողջումիւն եւ օրհնութեամբ՝

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա.
Կարողիկոս Ամենայն Հայոց



ԵՎՅԱԳՈՅՆ ՊԵՏՐԻԱՋ
ԿԱթոլիկոս
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ
ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՐ Շ. ԷՇՄԱԽԻՆ



SUPREME PATRIARCH
CATHOLICOS
OF ALL ARMENIANS
MOTHER SEE OF HOLY ETCHMIADZIN

ԶԵՂՈ, 24 Յունիուր 1998

ԳԵՐԱԾՆՈՐԸ
Տ. ԶԱԻՆ ԱՐՔԵՊՈ, ԶԻՆՉԻՆԵԱՆ
ԱՊԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՅ ԵԳԻԴԻՑՈՒՄ ԵՒ
ՆԱԿԱԳԱՀ ԹԵՍԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՀՀՐԵ

Միրելի Մրրագան եւ յարգարժան ժողովականը,

Այս առաւտօն մեկնեցանք Գահիրէն դեպի Գերմանիա, ուր սկսանք մեր ուղեւորութեան երկրորդ հանգուածին՝ Գերմանիոյ նորակազմ մեր թեմի այցելութեան: Բնականօրէն մեր պաշտօնական խոսքը կ'ուղղենք Ձեզի եր մօտ ատենէն կը վերադառնանք ի Մայր Աթոռ Ս. Եջմիածին:

Բայց այսօր եւ այստեղ ի Գերմանիա, մեր ժամանման պահուն, սրտի պարտց կը զգանք այսու հակիրճ գրով յայտնել Ձեզի եւ Ձեր միջոցաւ Եգիպտոսի մեր համայն ժողովուրդին, ի Գահիրէ եւ յԱղեքսանորինա, մեր սրտազգած շնորհակալութիւնները այն հարազատօրէն հայավայել եւ ջերմօրէն սիրավիր ու յարգայից վերաբերումին համար, զոր ցոյց տուիք այնքան պերճախօս վկայութիւններով Սեր հովուապետական անդրանիկ այցելութեան առիթով:

Հաճեցէ Սեր հայրական սիրոյ ողջոյնները փոխանցել Ձեր տիրախնամ թեմի համայն ժողովուրդին, ազգային Եկեղեցական իշխանութեան համայնքային Եկեղեցական մարմիններուն, բոլոր կազմակերպութիւններուն, միութիւններուն, կրթական հաստատութիւններուն, հայ մամուլին, եւ յայտնելի իրեց Սեր յոր գնահատանքը իրեց միասնական ոգիի գործնական եւ օրինակելի արտայայտութեան, մեր թեմի ազգային Եկեղեցիին իշխանութեան շուրջ բոլորուած, եւ իրեց յառաջտարած բոլոր համայնքային ժողովուրդանուեր, կրթական, բարեսիրական, մշակութային եւ ընկերային ծառայութեանց համար:

Բարձորեն կը գնահատենք նաև ձեր բոլորի սէրն ու կապուածութիւնը Հայաստանայց Եկեղեցոյ Մայր Աթոռին՝ մեր ազգի՝ որպէս քրիստոնեայ ազգի՝ փրկութեան ծննդավայր եւ հոգեւոր կեղրոն՝ Ս. Եջմիածին, մայր հայրենիքին եւ անոր ազատ ու անկախ Հանրապետութեան ու անոր դեսպանութեան, որ ի Գահիրէ:

Կ'աղօթենք առ Ամենակալ Աստուած, որ Ձեզի, Թեմական իշխանութեան բոլոր ամդամներուն շնորհ բացառողջ կեսանք եւ բազմաբերուն սպասարութիւն մեր Ս. Եկեղեցիին, մեր մայր Հայրենիքին ու Եգիպտոսի Արարական Հանրապետութեան, որում հովանին տակ կ'ապրի խաղաղ ու բարգաւաճ:

Թող Աստուած, իր երկնային օրհնութիւնը առատապէս հեղու Եգիպտոսի համայն ժողովուրդին Եգիպտահայ մեր թեմի հաւատացեալներուն վրայ:

Ողջ լերուք ի Տէր, գօրացեալք շնորհօք Սուրբ Հոգուն եւ յաւետ օրհնեալ ի Մէնց, Ամէն:

Միրոյ ողջումիւ եւ օրհնութեամբ:

ԳԱՐԵԳԻՆ Ա.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց



ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀՈՎՈՒԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԵՒ ԸՆՈՐԾԱԲԵՐ ԱՅՑԻՆ ԵԳԻՊՏՈՍ

Չորեքշաբթի 14 Յունիոս

Կ.Վ. ժամը 1.00 ին Գարիրէ ժամանեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս Ամենալը Հայոց Հայրապետը:

Գարիրէի միջազգային օդակայանին մէջ Վեհափառ Հայրապետին դիմաւորեցին, ՀՀ Եգիպտոսի արտակարծ և լիազօր դեսպան Տոք. Է. Նալպամտեան, Եգիպտահայոց քարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զաւէն արք. Զինչիմեան, դպտի նկեղեցւոյ ներկայացուցիչներ, էքիմէնիք գործերու պատասխանատու Անպա Պիշոյ և դպտի նկեղեցւոյ արտաքին յարաքերութիւններու և կրթական գործերու պատասխանատու Անպա Մուսա:

Ներկայ էին նաև Գարիրէի թեմական ժողովի ատենապետ պ. Ա. Մեսրոպեան և քաղաքական ժողովի ատենապետ պ. Նուպար Սիմոնեան: Նունպէս, Երեկայ էին Աղեքսամորիոյ թեմական ժողովի փոխ ատենապետ պ. Անդրանիկ Միհրենեան և քաղաքական ժողովի ատենապետ պ. Պերճ Փալանձեան:

Օդակայան նկած էին նաև Նուպարեան ազգային վարժարանի աշակերտներ, ինչպէս նաև նոգեշնորի և արժանապատի նոգենոր հայրեր և ազգայիններ:

Վեհափառ Հայրապետին շքախումքին մաս կը կազմէին, Արքազածուուն թեմի առաջնորդ Նախարար Եպիսկոպոս Կռոյեան, ՀՀ կրօնական գործերու պետական խորհրդի նախագահ պ. Լազար Միհրենեան, Ս. Հորիսիմէի վանահայր Մովսէս վրդ. Մովսէսեան և գաւազանակիր Տիրայր քին, Գլըճեան:

Ողջոյնի կարճ խօսք և նիւթափրութիւններոյ, Վեհափառ Հայրապետը օդակայանէն առաջնորդուցաւ Գարիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարը: Ն.Ս.Օծութիւնը ամպրովանիի ներքին բրաչափառով և բազմաթի նաւատացեալմերու ծափողոյններով մոտը գործեց նկեղեցի:

Առաջ, Վեհափառ Հայրապետը իր օրինութեան խօսքը ուղղեց խուներամ ժողովուրդին, որմէ յնոյ նամդիսաւոր թափօրը ուղղուեցաւ ազգային առաջնորդարան, որ ներկայ ժողովուրդը արժանացաւ Վեհափառ Հայրապետին աշակամբուրին և օրինութեան:

Նոյն օրը, նրեկոյեան ժամը 6.00 ին Վեհափառ Հայրապետը այցելեց դպտի ուղափառ նկեղեցւոյ պետ Ծենուտա Գ. Պապին:

Պատրիհարքարանին մէջ տեղի ունեցած շերմ ընդունելութիւններ և մտերմիկ գորոցէն յնոյոյ, Վեհափառ Հայրապետը և Ծենուտա Պատրիհարք թափօրով ներս մտան Ս. Մարկոս մայր տաճարը:

Ծենուտա Պատրիհարքը մինգ նազար նոգիէ աւելի նաւարուած նաւատացեալմերու Երեկայացուց Ն.Ս. Օծութիւնը, մասնաւորապէս նշելով, որ ան ոչ միայն նայ ժողովուրդի նովուապետն է, այլ նաև կը նամդիսաւոր քրիստոնեայ աշխարհի կարեւորագոյն «նոգենոր սինելոյն մէկը»:

Այնուհետեւ, Վեհափառ Հայրապետը անզիներէն լեզուով (որ միաժամանակ կը թարգմանուիր արաբերէնի), քարոզեց մինգ նազարէն աւելի դպտի նաւատացեալմերուն:

Երեկոյեան ժամը 9.30 ին Վեհափառ Հայրապետին ի պատի Մարտու պանդոկին մէջ, տրուեցաւ պաշտօնական ըմբռիք, Եգիպտահայ ազգային իշխանութիւններուն կողմէ:

Ընթրիքին ներկայ էին ՀՀ Եգիպտոսի դեսպան Տոք. Է. Նալպամտեան և Գարիրէի նայ նամայնքի նոգենոր և աշխարհական յայտնի դէմքեր, ինչպէս նաև Աղեքսամորիոյ ազգային իշխանութեան ներկայացուցիչներ:



Հիմնարքի 15 Յունիար

Առաջային ժամը 10.30 ին Վեհափառ Հայրապետը, ՀՀի Եգիպտոսի դեսպան Տոքք. Է. Նալպան- տեսանի ուղևորութեամբ և իր շքախումբով առաջնորդուեցաւ Եգիպտոսի արտաքին գործերու նախարարութիւն, ուր հանդիպում ունեցաւ նախարար պ. Ամր Մուսայի հետ:

Զրոյց տեսեց մէկ ժամ, և անցաւ փոխադարձ յարգանքի և շերմ վերաբերմունքի մթնոլորտի մէջ:

Վեհափառը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Եգիպտոսի բարեխնամ իշխանութիւններուն, որ բոլոր հնարարու պայմանները ստեղծած են Եգիպտոսի հայ համայնքի ծաղկման և բարգաւաճման համար, թէ անցեալին եւ թէ ներկային:

Իր կարգին, նախարարը բարձր գնամատեց հայ համայնքի դերը Եգիպտոսի տնտեսական, մշակութային և քաղաքական կենացին մէջ, մասնաւրապէս նշելով, որ հայ ազգի գաւակներէն եղած են Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարներ, պետական և հասարակական գործիչներ, որոնցին մասնաւրապէս յիշուեցաւ Նուապար Փաշա Նուապարեան:

Վեհափառ Հայրապետը, արտաքին գործոց նախարարին նոյիրեց «Գամձեր» շրեղազարդ ալպուր և «ԳԱՐԵԳԻՆ Ա.» յուշամնատալը:

Կ.Վ. ժամը 2.00 ին Պատի եկեղեցոյ գլուխ Ծենուտա Գ. Պապը մաշկերոյթ մը տուաւ, ի պատի Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսին, որում ներկայ էին ՀՀ Եգիպտոսի մէջ արտակարգ և լիազօր դեսպան Տոքք. Է. Նալպանտեսան, Եգիպտահայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զատէն Արք. Շինչինեան և ՀՀ կրօնական գործերու պետական խորհուրդի նախագահ Լազար Միւտենեան:

Գարեգին Ա. Կաթողիկոս նովուապետական գաւազան նոյիրեց Ծենուտա Պատրիարքին ի յիշատակ քոյլ եկեղեցիներու նոգեւոր առաջնորդներու անմոռանայի հանդիպման:

Նոյն օրը, Ն.Ս.Օ. Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս այցելեց սիմենի մահմետականներու նոգեւոր զինաւոր կենոյոն Ալ Ազրար: (Ալ Ազրարը միւնի մահմետականներու զինաւոր նոգեւոր կենոյոն է որ միաժամանակ ունի համալսարանական և վարժարաններու համակարգ, որոնց տարրեր համգրուաններուն եւ բաժանմունքներուն մէջ ուսում կը ստաման 1.5 միլիոն ոսամող):

Վեհափառ Հայրապետը հանդիպում ունեցաւ Ազրարի մեծ իմամին Ծէյս Սայէտ Թանքառուիի հետ: Մեծ իմամը շերմորն ողջունեց Վեհափառ Հայրապետին անդրանիկ այցը Եգիպտոս:

Զրոյց ընթացքին նոգեւոր առաջնորդները կարեւորեցին երկու կրօններու երկխօսութիւնը նշելով, որ այդ երկխօսութիւնը պէտք է ուղղուած ըլլաւ խաղաղութեան և տարրեր դաւանանքներու ժողովուրդներու բարեկամութեան:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը ի յիշատակ հանդիպման, Ալ Ազրարի մեծ իմամին, Ծէյս Սայէտ Թանքառուիին նոյիրեց հայ վարպետի հմուտ ձնոքով պատրաստուած օպսիտիան քարէ ժամացոյց :

Հանդիպման ներկայ էին ՀՀ Եգիպտոսի մէջ արտակարգ և լիազօր դեսպան Տոքք. Է. Նալպանտեսան, Եգիպտահայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զատէն արք. Շինչինեան և ՀՀ կրօնական գործերու պետական խորհուրդի նախագահ Լազար Միւտենեան:

Երեկոյեան ժամը 9.00 ին Գարեգին Ամերիկեան Համալսարամի «Խուրք Մեմորիալ» սրանին մէջ ՀՀ Եգիպտոսի դեսպանութեան և Գարեգին ազգային իշխանութեան համատեղ նախաձեռնութեամբ ու Գարեգին Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կազմակերպութեամբ, ի պատի Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տեղի ունեցաւ համերգ, հայրենի տաղանդաշատ վարպետներու մասնակցութեամբ:

Որրար, 16 Յունիար

Վեհափառ Հայրապետը վաղ առաւտեան, իրեն ուղեկցող շքախումբին հետ ուղեւորուեցաւ Աղեքսանդրիա, տեղոյն հայ համայնքին տալու իր անդրամիկ նովուապետական այցելութիւնը:

Վեհափառ Հայրապետին նկեղեցոյ մուտքին դիմաւորեցին Աղեքսանդրիոյ քաղաքական ժողովի ասեմապետ պ. Պերճ Փալամենեան և խոմք մը ազգայիններ:



Քիչ յևոյ Վեհափառ Հայրապետը ամպիովանի ներքեւ առաջնորդութեաւ Ա. Պօղոս Պետրոս նկեղեցի «Հրաշափառ»ի երգեցողորժեամբ որմէ յևոյ բարի գալուստի խօսքով համեստ նկաւ եգիպտահայոց բարեխմամ առաջնորդ Գերշ. Զաւեն Արք. Զինչինեան:

Ապա, ժողովուրդին իր Բայրապետական պատգամը փոխանցեց Վեհափառ Հայրապետը:

Ան իր ոգեշունչ խօսքով կոչ ըրա ամի կապուի Բայրեմիցին և Ա. Էջմիածնին:

Ապա, Վեհափառը ամպիովանի ներքեւ առաջնորդութեաւ առաջնորդարամ, որ Բամեյապում ունեցաւ Պողոսեան ազգային վարժարամի աշակերտներուն մետ և իր Բայրական սիրայիր պատգամը տուա մանուկներուն՝ պար մը մանկանալով ամոնց մետ:

Քիչ անց Ա. Պօղոս-Պետրոս նկեղեցին Բայրապետ ժողովուրդը մոտեցաւ աջամարդորի, որմէ յևոյ Վեհափառը շրջնցաւ եկեղեցւոյ կից գերեզմանատունը և աղօթեց Նուապար Փաշայի և ազգային յաստմի դեմքերու շիրիմներուն առջև:

Կէսօրէ յևոյ ի պատի Վեհափառ Հայրապետին անդրանիկ և շնորհաքեր այցելութեան Palestine պամուկին մէջ տրուեցաւ պաշտօնական ճաշկերոյք, որ ունեցաւ նաև գեղարդունտական բայուագիր:

Ծաշկերոյքի ընթացքին խօսքով և «Հայաստան» երգով Բամեստ նկաւ նաև Արագածոտն թեմի առաջնորդ Նաւասարդ նպիսկոպոս Կընյեան: Ծաշկերոյքի աւարտին ներկաներուն իր Բայրապետական պատգամը տուա Նորին Սրբութինը, բացադի լուգունքի և խամդավառութեան մյանուրու ստոդեղով մերկաներուն մօտ:

Ծաշկերոյքի յևոյ Վեհափառը պատասխանեց «Արեւ», և «Յուսաքեր» օրաթերթերուն և «Զահակիի» երկշաբաթաթերթի թղթակիցներու բազմաթիւ Բարցերուն:

Վեհափառ Բայրը կարճատեւ առանձնազրոյց ունեցաւ Արեքսանդրիու բաղարական ժողովի անդամներուն մետ:

Ուշ երեկոյեամ Ամենայն Հայոց Վեհափառը իր շքախումբի անդամներուն մետ վերադարձաւ Գանիրէ:

Օպաթ, 17 Յունիուար

Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Բամեյապետաւ Աղեքսանդրիու և Բամայն Սփրիիկի Ցոյն Օրթոսորս Եկեղեցւոյ Պատրիարք Ն.Ա. Պետրոս Է.-ի մետ:

Աւելի ուշ Վեհափառ Հայրապետը Բամեյապետաւ Անտիոքի, Երուսաղէմի և Աղեքսանդրիու Ցոյն Կաթողիկ Պատրիարք Նորին Ամենապատութիւն Մաքսիմու Հաքիմի մետ:

Ցոյն օրը երեկոյեամ ՀՀի Եգիպտոսի դեսպան Տոքք. Է. Նալպամտեամ պաշտօնական ընթրիք մը տուա Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին իր ժողովապետական այցին առիջով, որոնց մասնակցեցան Եգիպտոսի տարբեր բարձրութիւններու պետքը, որոնց կարգին Ղպտի Օրթոսորս Եկեղեցւոյ Պատրիարք Ծենուտա Գ. Պապը, Ղպտի Սինոտի գիմաւոր քարտուղար մնատրոպոլիտ Ռիշոյ երեք եպիսկոպոսներու ուղեկցութեամբ, աշխարհի սինմի մաթմետականներու իմամին Ազբարի Մին Ըէլյիսին տեղակալ Ըէլյիս Ֆաուզի Ֆաուզի Ըէլ Զիֆզաֆը երեք բարձրաստիճան շէլիսներու ուղեկցութեամբ, Ցոյն Օրթոսորս Եկեղեցւոյ Պատրիարք Պետրոս Է. և Ցոյն Կաթողիկ Եկեղեցւոյ Պատրիարք Մաքսիմու Ե. Հաքիմ, բարձրաստիճան հոգեւորականներու ուղեկցութեամբ, Եգիպտահայոց առաջնորդ Գերշ. Զաւեն արք. Զինչինեան, Եգիպտոսի նայ կաթողիկ Բամայնի վիճակաւոր Գերապայծառ Պետրոս Թարմունի, ինչպէս նաև Եգիպտոսի արտաքին գործերու փոխ նախարար Մոհամէտ Ֆարիք Էլ Շազլի:

Համեստ գալով Բիբերուն առջև ՀՀի Եգիպտոսի արտակարգ և լիազօր դեսպան Է. Նալպամտեամ շէշտելով կրօնական գործիչներուն ժողովուրդներու բարօրութեան, բարգաւաճման, Բամեյաշխութեան և բարձրամուրեան ուղղուած համատեղ գործունեութեան նշանակութիւնը, ողջունեց տարբեր դասանաներու պատկանող կրօնական բարձրագոյն Բնոյինակութիւններու պայմանական Բամեյապում Հայաստանի դեսպանութեան մէջ:

Ծենուտա Գ. Պապը, Ծէյս Էլ Զիֆզաֆը, Ցոյն Օրթոսորս և Կաթողիկ Պատրիարքները շերմօրէն ողջունեցին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի այցելութիւնը:

Ընթրիքի ընթացքին ծաւալած ջերմ բարեկամական գոյուցներուն ընթացքին, արծարծուեցամ Բոգենը և աշխարհիկ կեանքի բազմարմոյթ Բարցեր:



Կիրակի, 18 Յունիուս

Առավոտեան ժամը 11.00 ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին ընդունեց Եգիպտոսի Արարական Հանրապետութեան նախագահ Մոհամետ Հոսնի Մուավարաց:

Բարեկամական ջերմ մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցող հանդիպումի ընթացքին Վեհափառ Հայրապետը շնորհակալութիւն յալտնեց Նախագահ Մուավարացին, այն բոգատարութեան համար, զոր ցուցաբերած են և կը ցուցաբերեն եգիպտական իշխանութիւնները, եգիպտակապատակ հայութեան և նայ եկեղեցու նկատմամբ:

Եգիպտոսի նախագահը, ողջումելով Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը, բարձր գնաճատեց Եգիպտա-հայութեան դեղու երկրին հասարակական և տնտեսական կեանքին մէջ և նշեց նայ եգիպտական բազմաբնոյք յարաբերութիւններու ներկայի բարձր մակարդակը:

Հանդիպման ներկայ էին ՀՀ Եգիպտոսի մէջ արտակարգ և լիազօր դեսպան Է. Նազարեան և նգիպտահայոց առաջնորդ Զաւեն արք. Զինչինեան:

Կ.Վ. ժամը 1.00 ին Վեհափառ Հայրապետը ժամանեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճար, ըմկերակցութեամբ ՀՀ Եգիպտոսի մէջ արտակարգ և լիազօր դեսպանին և Եգիպտահայոց առաջնորդ սրբազն նօր ու ներկայ գտնուեցաւ Ս. Պատարագին զոր կը մատուցամէր Արագածոտն առաջնորդ Նախասարդ Եահսկոպոս Կճոյեան:

Ս. Պատարագի աւարտին Վեհափառը մայր տաճարի դրամ առցի դիմաւորեց Ղատի եկեղեցու պետ Շենուտա Գ. Պատրիարքը, որ հայոց եկեղեցին ժամանեց իր շքախումբով:

Երկու կրօնական պետերը առաջնորդութեան խորամ, ուրկէ ներկայ ժողովուրդին տուին իրենց հայրական պատգամները, որմէ յետոյ միասնաբար, եկեղեցու բակին մէջ բացումը կատարեցին Վեհափառ Հօր նետ Հայաստանէն քերուած խաչքարին, որ ճօնուած է Մեծ Եղեննի նահատակներուն յիշատակին:

Ապա, երկու կրօնապետները առաջնորդութեան ազգային առաջնորդարանի մեծ դահլիճը, ուր եգիպտահայոց առաջնորդ Գերշ. Զաւեն արք. Զինչինեանի և Ղատի եկեղեցու սինոսի բարտուղար անպա Պիշովի ելոյթներէն յետոյ, ներկայ հասարակութեան կարդացուեցաւ «Միասնական Յայտարարութիւն և Պատգամ»ը զոր Գարեգին Ա. Կաթողիկոս և Շենուտա Գ. Պատրիարք ստորագրեցին ներկաներու ջերմ ծափահարութիւններուն մէջ:

Նոյն օր երեկոյեան ժամը 9.00 ին Գամիրէի ազգային իշխանութիւնը Նայ Հիյուն պանուկին մէջ կազմակերպած էր ժողովրդային ճաշկերոյթ մը ի պատի Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսին, որուն ընթացքին գործադրութեան գեղարդուստական կարճ յայտագիր մը:

Խօսք առին թեմական ժողովի փոխ ատենապետ Պ. Կարպիս Եազրնեան, ՀՀ կրօնական գործնորու պետական խորհուրդի նախագահ Ա. Լազար Սիւտենեան, թեմական ժողովի ատենապետ պ. Անդրանիկ Մեսրոպեան, Բայրենի Արագածոտն թեմի առաջնորդ Նախասարդ Եահսկոպոս Կճոյեան և Եգիպտահայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զաւեն արք. Զինչինեան, որ հրամիրեց Վեհափառ Հայրապետը Բրամեջտի պատգամը տալու ներկայ ժողովուրդին:

Վեհափառ Հայրապետը իր պատգամէն առաջ պ. Երուանդ Թումանյանց Բրամեջտին, անոր յամձնեց «Ս. Սահմակ և Ս. Մեսրոպ» շքանշանը, իր գնաճատամբ անոր ազգային հասարակական գործութեան:

Ապա, թեմական ժողովի ատենապետ պ. Անդրանիկ Մեսրոպեան, ազգային իշխանութեանց կողմէ Վեհափառ Հայրապետին որպէս յուշանուեր յանձնեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին ուկեայ արտաքանակական:

Վեհափառ Հայրապետը, շուրջ մէկ ժամ տեսող իր պատգամին մէջ բազմաթիւ այժմէական նիւթերու մասին արտայալտունով ի միջի այլոց խօսեցաւ նաև Մինչեւ 2001 թուականը Երեւանի մէջ կառուցուելիք մայր տաճարին ամբողջ շշութեան մասին: Նոյնաւես, շեշտը դրա այն մասին, թէ իրացանձիւր սերունդ պարտականութիւն ունի իր նախորդին ճգած ազգային ժառանգութեան վրայ բան մը աւելցնելու:



Երկուշաբթի 19 Յունիուար

Վեհափառ Հայրապետը կ.վ. ժամը 6.00 իմ ազգային առաջնորդարանի մեծ դահլիճին մէջ, մամլոյ ասուլիսի Բամար ընդունեց Եգիպտաբայ Մամուլի խմբագիրները և աշխատակիցները, Անրկայութեամբ Եգիպտաբայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զաւէն արք. Զինչինեանի և ՀՀ կրօնական գործերու պետական խորհրդի նախագահ պ. Լազար Միտոնեանի:

Ծուրջ ժամ մը տեսող ասուլիսի ընթացքին Վեհափառ Հայրապետը լուսաբանեց դրուած բոլոր հարցերը:

Երեքշաբթի 20 Յունիուար

Վեհափառ Հայրապետը ընկերակցութեամբ ՀՀ լիազօր և արտակարգ դեսպան է. Նալպամտեամի և Եգիպտաբայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զաւէն արք. Զինչինեանի, այցելեց Նուպարեան ազգային Վարժարան, որ հաւաքուած էին Նուպարեան և Գալուստեան վարժարաններու աշակերտութիւնը:

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր մը, որուն ընթացքին աշակերտները ելոյթ ունեցան երգով և արտասանութեամբ:

Ապա, Վեհափառը աշակերտներուն Բասկենալի լեզուով տուա իր Բայրական պատգամը:

Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի և Ուրաք 21, 22, և 23 Յունիուար

Վեհափառ Հայրապետը շարումակեց տեսակցութիւններ ունենալ, գանազան պաշտօնական անձնաւորութիւններու հետ, ինչպէս նաև ունկնորութիւն շնորհնց գաղութին տարբեր կազմակերպութիւններու Անրկայացուցիչներուն:

Շարաք 24 Յունիուար

Վեհափառ Հայրապետը առաւօտ կամուխ իր շքախումբի անդամներուն ընկերակցութեամբ մեկնեցաւ Գերմանիա, տեղուն Բայ գաղութին ևս տալու Բովուապետական իր այցելութիւնը:

Ողջերթի Բամար Գամիրէի միջազգային օդակայան գացած էին ՀՀ լիազօր և արտակարգ դեսպան Տոքք. Է. Նալպամտեան, Եգիպտաբայոց բարեխնամ առաջնորդ Գերշ. Զաւէն արք. Զինչինեան, թեմական ժողովի աստենապետ պ. Անդրամիկ Մնարոպեան և բաղարական ժողովի աստենապետ պ. Նուպար Միտոնեան:

(Կարենոր մասով քաղուած ՀՀ Եգիպտոսի դեսպանութեամ մամլոյ Բաղրոդագրութեամ)



ՅԻԾԱՏԱԿԻ ՆԿԱՐՆԵՐ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵՆԵՆ



Վեճափառ Հայրապետը և Ծննդուա Գ. Պատրիարք
Ա. Գրիգոր Հովհանոսի մայր տաճարի խորանին վրայ:

Վեճափառ Հայրապետը և Եղիպատոսի
կրօնական պետերը ՀՀ դեսպանատան մէջ,
Վեճափառին ի պատի տրուած ընթրիքին առիթով:



Վեճափառ Հայրապետը և Ծննդուա Գ. Պատրիարք,
ազգային առաջնորդարանի ղանձիթին մէջ:

Վեճափառ Հայրապետը, Գանձիթի ազգային
իշխանութեամ կողմէ, Նայլ Հիլըմ պանդոկին
մէջ տրուած ժողովրդային ճաշկերոյթին:



Վեճափառ Հայրապետը Նուպարեամ ազգային վարժարանին
մէջ կը ճնշենի փոքրիկ աշակերտի մը ելոյթին:



Ի ՊԱՏԻՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

ԳԱՅԻՐԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՇ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ



Հիմքարքի 15 օունուար երեկոյեան ժամը 8.00ին նու թիով հայրենակիցներ եկած էին լեզնելու Գամիրէի Ամերիկեան Համալսարանի նուըրք Մեմորիալ Սրամը, ներկայ գտնուելու ՀՀ Եղիպատոսի դեսպանութեան և Գամիրէի ազգային իշխանութեան Զախարիանունունութեամբ և Գամիրէի Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կազմակերպութեամբ ի պատի Ամենայն Հայոց Հայրաբան Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի կայանալիք գեղարուեստական բացացքին ելոյթ պիտի ունենալին հայրենի տաղանդար արուեստագէտներու հոյլ մը:

Ժամը 8.15 ին ներկայ ժողովուրդը լուսնկայս և որունուստ ծափառարութիւններով ողջումնեց Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը, որ կը ժամանէր ընկերակցութեամբ ՀՀ լիազօր և արտակարգ

դեսպան Տոքք. Է. Նալպանտեանի և Եղիպատութիւնը բարձրացնեամ առաջնորդ Գերշ. Զատէն արք. Չինչինամի և որոնք Գամիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութեամ անդամներուն կողմէ ընդունուելով առաջնորդուցան իրննց համար Վերապահուած յատուկ տեղերը:

Համեյստութեան ներկայ էին Վեճափառին շրախումին անդամները յանձնին հայրենի Արագածոտն թեմի առաջնորդ Տ. Նաւասարդ նախկապու Կոնյան, ՀՀ կոռուական գործերու խորհրդի նախագահ պ. Լազար Սիւտճեան, Ս. Հոհիսիմէի վաճառիք Մովսէս վարդապետ Մովսէսեան և գաւազանակիր Ժիրայր քահանա Գլընեան:

Նոյնպէս, ներկայ էին Բայ կաթողիկէ համայնքի վիճակայր Գերապայծան Պետրոս Թարմումի, ՀՀ ի մոտ Եղիպատոսի Զախարին դեսպան պ. Արմեն Ֆուտա Ռուպրան, հայրենի Արարատ մարզի մարզպան պ. Դավիթ Զատոյեան, Գամիրէի թեմական և քաղաքական ժողովներու առնձապեսներ՝ պ. Անդրանիկ Մնացոպեան և տիկինը ու պ. Նուպար Սիմոնեան և տիկինը, ինչպես նաև ազգային իշխանութեան անդամներ, մշակութային, բարեսիրական և մարզական միութիւններու ներկայացուցիչներ:

Եղիպատութեան և հայկական հիմներու յունկայս ու մանուկային մատոյ, Բամեյստութեան բացումը կատարեց Հ.Բ.Ը.Մ.ի Եղիպատոսի Ծրչանակային Յամանաժողովի ատենապետ պ. Պերճ Թէրգեան (իր խօսքը կուտանք առանձին):

Ապա, գործադրուեցա գեղարուեստական նոյն լայտագիր մը, որու իրենց մասնակցութիւնը թիրին երեւանի Պետական Օթերայի ազգագրական պարի համույթ, հայրենի տաղանդաշատ երգիներ և երգութիւններ, Վալերի Թարութիւնեան, Ցամիկ Հացագործեան, Կոստանդին Սիմոնեան, Անահիտ Միսիթարեան, Տիգրան Լեւնեան և Գոհար Գասպարեան, որոնց բոլորին կը նուազակցէր դաշնակահարութի Զարուի թոփնեան:

Գեղարուեստական յայտագրին մէջ եղոյթ ունեցան նաև Բայրենի նոչակայր դաշնակահարութի, Սվետլանա Նաւասարդեան, ինչպես նաև Գերոդ Տապաղեան՝ տուտուկով:



Յայտագրին մասմակցող տադանդառը մենակատարները, իսկական գեղարուեստական վայելը մը պարզեցին մերկաներուն:

Գեղարուեստական բաժնի աւարտիմ՝ խօսք առաջ եղանական գեղարուեստական գեղարուեստինը իր առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւեն առք. Չինչիննան, որ յանուն եգիպտահայ զաղութինը իր ուրախութինը և շնորհակալութինը յայտնեց, որ Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճած էր ընդառաջել եգիպտահայ զգալիին իշխանութիւններու նրակրին: Սրբազն հայրը ընկերացած ըլլարվ

Վեհափառ Հօր Եգիպտոսի մէջ ունեցած համելիպումներուն, վկայեց թէ ԱՅ ամենուրեք կրօնական թէ աշխարհական պաշտօնական անձնաւորութիւններու կողմէ ընդունուած է չըրմ համակրանքով, սիրով ու գորգորամբով և թէ ԱՅ իր պատկառելի անձնաւորութեամբ հայ նկնդեցույ խորհուրդը կ'անձնաւորէ:

Սպա, հայ ժողովուրդի դարասկիզբի և Շերկայի կացութեան բարդատականը ընելով, շեշտեց թէ հայրեմիքը պասօր իմբիշչան պետութիւն մըն է և իր տեղը ու դրօշը ունի Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան մէջ:

Սրբազն հայրը ասարտեց իր խօսքը Վեհափառ Հօր ուղղուած բարեհալլութիւններով և մրախիրեց որ ԱՅ իր օրնութիւնը տալ մերկայ ժողովուրդին:

Վեհափառ Հայրապետը իր խօսքը սկսա ըսկով «Այս իրիկունը անշնչի մետք այսի թողու իմ բոգեկան ապրումներուն և լիշտակներուն մէջ, որովհետեւ ես ամենէն ազնուական ձեռով ինք-զինց պատուած զաացի, այսինի գեղար-էսսուական մշակութային կոյլթով, որուն մէշէն իմ ու ձեր հայ ժողովուրդին ստեղծագործական մշակոյթին նորմ էր որ լեցուեցաւ մեր հոգի-ներուն մէջ: Աւուկ մեծ պատի չեմ կրնար գտնել որնէ այլ արտայալսութեամց մէջ»:

Սպա, Վեհափառը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց երնկոյին մտադացունը ունեցողներուն և կազմակերպողներուն: Նոյնպէս, իր խօսքին ընթացքին բարձրօրէն գմահատնց գեղարտեստական յայտագրին մասնակից Ռայրեմի արուեստագէտները:

Իր ամբողջ կոյլթին ընթացքին, Վեհափառը ծամրացաւ մշակոյթին կարեւորութեան վրայ և տուա զանազան գեղեցիկ պատկերներ, այս-





Հ.Բ.Ը.Ի ԱՏԵՆԱՊԵՏ Պ. ՊԵՐՃ ԹԷՐՉԵԱՆԻ ԲԱՑՄԱՆ ԽՕՍՔԸ

Ամենայն Հայոց Հայրապետ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս
Հայաստանի Հանրապետութեան Եգիպտոսի լիազօր և արտակարգ դեսպան՝
Ն.Գ. Տոք. Էտուարտ Նալպանտեան
Եգիպտահայոց բարեխմամ առաջնորդ՝ Տ. Զաւեն Ա. Արք. Զինչինեան
Եգիպտոսի հայ կաթողիկէ Բամակարի վիճակարո՛ Գերապայծառ Պետրոս Թարմունի
Գերաշնորհ, Բոգեշնորհ և արժանապատի հայեր
Գամիրէի Թեմական եւ Քաղաքական Ժողովներու յարգարժան ատենապետներ և
անդամներ
Հայրենի մեծարգոյ հիւրեր
Եգիպտահայ եկեղեցական, մշակութային, մամուլի, բարեսիրական, մարզական կառոյցներու
և կրթական օճախներու ներկայացուցիչներ
Սիրելի Եգիպտահայեր

Եգիպտահայ գաղութը այս օրերս կ'ապրի Բոգեկան ցնծութեան անմոռանալի պահեր,
վայելելով հայ ժողովուրդի հաւատքի անսասան կեղրոն Ա. Էջմիածնի 131րդ գահակալին
նովուապետական անդրանիկ այցելութիւնը:

Նորին Ա. Օծութիւն Ամենայն Հայոց Հայրապետը իր շնորհարեր այս այցելութեամբ, Ա. Էջ-



պէս՝ «Մեր Բայկական Մշակութին մէջ Բայու
Բոգին է որ կը ցոլայ, ինչպէս արեն լոյսը տի-
եզերքի Մթմոլորտին մէջ» կամ «Ես Մշակութը
կը քարգմանեն որպէս Բոգին յաղթանակը
նիւթին Վրայ, Ահիւթին Մահը եւ Բոգին
յաւիտենական Կեանը՝ Մշակութը» կամ
«Մշակութը մարդն իսկ է ու մարդը առանց
մշակութի մարդ չէ» և վերջապէս «Մշակութը
Աստուծոյ մեր մէջ դրած պատկերին
արտացոլում է»:

Իր խօսքին աւարտին Վեհափառ Հայրապետը
կոչ ըրաւ Կրիտասարդներուն և Կրիտասարդու-
րիներուն ըստելով «Մի գոմ երթաք ազդե-
ցութիւններու, որոնք մակերեսային եւ անցարդ
արժեք ունին, կուգան Բովի նման եւ կ'երթան ու

կը չորնան տերեւի նման»:

Ես ի վերջոյ պատգամեց Անրկայ ժողովուրդին,
որ «Նիւթին այս տիրապետութեան շրջանին,
Բոգին զո՞ր չգնայ, որպէսզի կարենանց մեր
Հայաստանը Բոգեկան ճառագայթումի կեղրոնի
Վերածնկ, իր պետութեամբ և իր Մայր Աքոռ Ա.
Էջմիածինով»:

Վեհափառին խօսքը յաճախ կ'ընդհատուէր
ժողովուրդին խանդավառ ծափաթարութիւն-
ներով:

Վեհափառ Հայրապետին տուած պատգամով
վերջ գուա այս պատմական եւ լիշտակելի
երեկոն և Անրկաները խոր տպաւորութիւններով
ակամայ բաժնուեցան սրամէն:





միաժնի հաւատարիմ իր եզիպտահայ հօտին, կը թերէ Հռաւատրչի 1700-ամեայ Ս. Աթոռին որհնութիւնը՝, նայ ժողովուրդի անքակտելի մէկութիւնը խորհրդանշող՝ Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Մայր Աթոռին պատգամը, և ազատ ու անկախ Շայրենիքի մէջ Վերանորոգ Բոգենոր զարթօնք ապրող, կրօնական եւ Եկեղեցական կեանցին նոր շունչը:

Նորին Ս. Օծութիւն Տ.Տ. Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետը, կը տարբերի Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Վերջին հազարամեակի ընթացքինց զինք նախորդող երանաշնորհ Բայրապետներէն, որպէս հայկական մայր Բողին վրայ, ազատ եւ անկախ պետականութեան առևայութեան, ընտրուած առաջին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:



Ազատ եւ անկախ հայրենիքի նոր պայմաններուն մէջ, Ամենայն Հայոց Հայրապետին բարձր Բովանդին ներքեւ գործող, բազմահարիր աշակերտ հաշուող Բոգենոր Եկեղեցանները կը պատրաստեն մեր Եկեղեցւոյ Տիր դարու Բոգենոր գործինները, զօրաւոր հիմերու վրայ դնելու հայրենիքի եւ սփիւրի մեր ազգային Եկեղեցական համակարգը եւ առանց եւս ամրապնդելու Ս. Էջմիածնի բարձր Բեղյակութիւնը:

Եգիպտահայ գաղութի գաւակներուն, ինչպէս համայն հայութեան սրտին մէջ անխորդ, իրենց լասով տեղն ու նշանակութիւնը ունենալու Ամենայն Հայոց Հայրապետը:

Սուբական այդ անխախտ զգացումը, կուգայ հեռաւոր դարերու խորերէն, որովհետեւ Ս. Էջմիածնը եւ Անոր գահակալը դարեր շարումակ, հանդիսացած են նայ ժողովուրդի ազգային կրօնական պատկանելիութեան միաձոյլ խորհրդանշիցը:

Ս. Էջմիածնի հանդէպ մեր տաճած ամենաշերմ զգացումներէն թելայրուելով է, որ Վեհափառ Տէր, այսօրուան հանդիսութիւնը, որ համատեղ հախանունութիւնն է ՀՀի Եգիպտոսի դեսպանութեան եւ Գամիրէի Ազգային իշխանութեան եւ որուն կազմակերպութիւնը ստանձնած է, սփիւրի մեծագոյն կազմակերպութիւններէն հանդիսացող Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Գամիրէի տեղական մարմինը, ծօնուած է Զեզի, Զերդ Ս. Օծութեան Եգիպտոս կատարած հովուապետական անդրանիկ եւ շնորհարեր այցելութեան առջի:

Այս թերումով, թոյլ տուէր Վեհափառ Տէր, այսօրուան բոլոր Անրկամերուն կողմէ, բարի գալուստ մաղթել Զեզի եւ մեր երախտագիտութիւնը եւ շնորհակալութիւնը յայտնել որ բարեհանցար Զեր բարձր Անրկայութեամբ պատուել այս հանդիսութիւնը, որուն եղոյները պիտի կատարեն հայրենի մեծանուն եւ տաղանդաւոր արուեստագէտեր:

Վեհափառ Տէր, բարի գալուստեան մեր որդիական շերմ մաղթանըներուն կողքին, Ամենակալէն սրտանց կը հայցենք Զեզի՝ արեւաշտութիւն, բազառողջութիւն եւ անսպաս կորով, որպէսզի իր Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Գերագոյն Գլուխ Զերդ Ս. Օծութեան վիճակով, մեր դարաւոր Եկեղեցին Անրկայի բազմաբնոյթ դժուարութիւնները հարթելու, Զեր պատմական առաքելութեան յաջողութեամբ պահումը:

Նոյնպէս, Զեր Վեհափառութեան օրինարեր այցելութեան հանդիսաւոր այս առիթով, կը վերանորոգենք մեր հաւատարմութեան ուխտը՝ հանդէպ համայն հայութեան հաւատքի կենորոն Ս. Էջմիածնին եւ հանդէպ Անոր առաքինազարդ գահակալ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, յանձին Զերդ Ս. Օծութեան:

Վերջացնելէ առաջ, կը փափարիմ նաև մեր երախտագիտական զգացումները արտայալուել, Եգիպտոսի ժողովուրդին, անոր պետական աւագանիին՝ զխաւորութեամբ Եգիպտոսի իմաստուն դեկանար, նախագահ՝ Մոհամետ Հուսնի Մուսարաքի, որոնց ընձեռած թոյլաշտութիւններուն շնորհի Եգիպտահայութիւնը Նեղոսի ասպանցական ափերուն անխափան կերպով կը վարէ իր ազգային-Եկեղեցական եւ այլ գործումէութիւնները:



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՓԱՌԱՏՕՆԸ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

Հայաստանի մշակոյթի և արուեստի փառատօնը Եգիպտոսի մէջ, կայացա Թունար 11-էն 16-ին Գամիրէի, Աղեքսանդրիոյ և Լուքսորի մէջ, հովանարութեամբ Հայաստանի և Եգիպտոսի Մշակոյթի նախարարներ Արմեն Մքրատեանի և Ֆարուր Հոսմիի և կազմակերպութեամբ ՀՀ Եգիպտոսի դեսպանութեան:

Փառատօնին բացումը կատարեց Եգիպտոսի առաջին տիկին Սիլվան Մուլարաքը:

Տիկին Մուլարաք նախ ացելեց Գամիրէի Օքերայի կերպարութեատի սրահը, որ Բետաքրքրութեամբ ծանօթացաւ այնտեղ ցուցադրուող հայկական հիմն գորգերուն և է. Ղազարեանի մանրաբանակենորու հաւաքածոյին:

ՀՀ մշակոյթի նախարար Արմեն Մքրատեան տիկին Լուտմիլա Տէր Պետրոսեանի անունով, նույնաց Եգիպտոսի նախագահին տիկնոց, է. Ղազարեանի «Ուժերու կարաւանը» անապատին մէջ», մաճաքանդակը:

Այսուհետեւ, տիկին Մուլարաք ներկայ գտնուցաւ Օքերայի մեծ դամիիճին մէջ կայացած Հայաստանի արուեստի աստղերուն հանդիսաւոր համերգին:

Համերգային ծրագիրը կ'ընդգրկէր հայ և երապական դասական երաժշտութեամ ստեղծագործութիւններ, օքերայի և պայէի ներկայացումներու հատուածներ, ժողովրդական երգեր:

Հանդիսաւեները շեմօրէն ընդունեցին Գոհար Գասպարեանի, Տիգրան Լեւոնեանի, Սվետլանա Նայսարդեանի, Վայերի Ցարութիւնեանի, Կոնստանտին Սիմոնեանի, Ցամիկ Հացագործեանի, Անահիտ Միմիթարեանի, Նումէ Եսայեանի, Բայկական պայէի խումբի և գործիքային երաժշտութեամ համույթի կատարումները:

Նոյն օրը Եգիպտոսի ազգային մշակութային կենորոնի էլ Համակեր կերպարութեատի յայտնի ցուցարամին մէջ բացուցաւ հայ գեղամկարչութեան ցուցահամելսը, որ Եգիպտոսի արուեստաէր հասարակութեամ ներկայացուեցաւ Մարտիրոս Մարեանի եգիպտական շրջանի ստեղծագործութիւնները, Ցակոր Ցակորեանի և շարք մը յայտնի եգիպտակայ նկարիչներու կտաւները (Աշոտ Զօրեան, Բիհանդ Կոնամանեան, Օնչիկ Անենիսեան, Երուանդ Տէմիրեան, Տիրան Կարապետեան, Սիմոն Սամսոնեան, Գրիգոր Միմիթարեան և Զեփիր Սուրովեան):

Յունուար 12-ին հայ արուեստագէտները մեկնեցան Լուքսոր, որ երեկոյեան համերգային մեծ ծրագրով հանդիս եկան Լուքսորի մշակոյթի պալատին մէջ:

Լուքսորի մէջ կայացած համերգը հանդիսացաւ

ոչ միայն մշակութային կարեւոր իրադարձութիւն՝ այլ նաև այդ կարգի առաջին միջոցառումը անցեալ Նոյեմբերին այնուև պատահած յայտնի ողբերգութիւններու և բոլորովին ալ պատահական չէին Լուքսորի նախանձապեսի այն խօսքը, որ «Բայկական մշակոյթը Լուքսոր վերադարձուց ժամանութեամբ»:

Մինչ նայ արուեստագէտները հանդէս կուգային Լուքսորի մէջ, Գամիրէի սինեմայի պալատին մէջ սկսաւ Բայկական փառատօնը:

Հայկական ժապավեններու ցուցադրութիւնը մեծ Բետաքրքրութիւն յառաջացուց եգիպտական սինեմարութեատի գործիչներուն և սինեմայի սիրողական լայն շրջանակին մէջ:

Յունուար 14-ին հայ արուեստագէտները մեծ յաշողութեամբ ելոյթ ունեցան Աղեքսանդրիոյ Համագումարներու Միշագային Կեդրոնի գիշատոր սրահին մէջ:

Յունուարի 15-ին Գամիրէի Ամերիկեան Համալսարանի Խուզքը Մեսորիալ սրահին մէջ, ի պատի այդ օքերուն հովուապետական այցով Եգիպտոս գտնուող Ամերիկան Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա. ի., Հ. Բ. Ը. Մ. ի կազմակերպած հանդիսաւորեան ելոյթ ունեցան Բայրենի արուեստագէտները:

Փառատօնի ծիրին մէջ կայացաւ նաև ՀՀ մշակոյթի, երիտասարդութեամ հարցերու և սպորտի նախարար Արմեն Լուսի Խմարավի հետ:

Համերգումներու ընթացքին ձեռք բերուցած գործնական պայմանաւորուածութիւնները, այդ մարզերուն մէջ Հայաստանի և Եգիպտոսի հետազու համագործակցութեամ վերաբերեալ:

ՀՀ Եգիպտոսի մէջ արտակարգ եւ լիազօր դեպամետեան նշնութեամ թէ «Հայկական Մշակոյթի և արուեստի փառատօնը Աշամակայի երեւոյթ էր երկու երկիրներու բազմադարեան մշակութային յարաբերութիւններուն մէջ եւ փառատօնի լիակատար լաշողութիւնը անկանած լուրջ խթան կը հանդիսանաւ այդ յարաբերութիւններուն հետագալ զարգացման համար»:

Ան յայտնեց նաև որ այս տարուայ Սեպտեմբերին նախաւուսուած է Եգիպտոսի մշակոյթի և արուեստի օրերը կայացնել Հայաստանի մէջ:

Քաղուած ՀՀ Եգիպտոսի դեսպանութեամ մամլոյ հաղորդագրութեամբ



ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԵՒ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

**Յունուար 1998-ի ընթացքին կայացած
Հայաստանի Մշակոյթի և Արուեստի
Փառատօնին առթիւ, Եգիպտոս կը գտնուէին
հայրենի արուեստի և մշակոյթի բազմաթիւ
տաղանդաւոր դէմքեր:**

**Այս բարեպատեհ առիթէն օգտուելով,
«Տեղեկատու»ի խմբագիր պ. Հարի Չէջճէնեան
հարցազրոյցներ ունեցած է, հայրենի նկարիչ
Յակոբ Յակոբեանի, արուեստարան Ծահէն
Խաչատրեանի և մանրաքանդակի վարպետ
Էտուար Ղազարեանի հետ:**

Մտորել կուտանք երեք հարցազրոյցները:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՀԱՅՐԵՆԻ ՆԿԱՐԻՉ ՅԱԿՈԲ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ՀԵՏ

**Հ. Վերադարձած էք Ձեր ծննդավայրը, կրնա՞ք
արագ վերյիշում մը ըսել Ձեր կեանքին
ամէնակարեւոր թուականներուն:**

Պ. Ծնած եմ Աղեքսանդրիա 1923-ին:

**1934-էն 1941 ապրած եմ Կիպրոս, որ յաճախած
եմ Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը:**

**1941-էն 1962 ապրած եմ Եգիպտոս, Գանիրէ
որուն ընթացքին երկու տարի ապրած եմ
Փարիզ Ըկարչութեան դասընթացքներու
հետեւելու նպատակով, շնորհի Եգիպտոսի**

**ազգային առաջնորդարանի ընթեռած Ծիւթական
օժանդակութեան:**

**1944-էն 1947 հետեւած եմ Գանիրէի Գե-
ղարուեստից Բարձրագույն Հիմնարկի ազատ
բաժնին ուսուցիչ ունենալով Եգիպտացի
նկարիչներ՝ Հիւսէլն Պիքարը և Ամմէտ
Սապրին:**

**1962-էն միջեւ ալսօր կ'ապրիմ իմ Հայրենիքիս
մէջ որմէ 30 տարին Խորհրդային Միութեան
Ռեժիմին տակ, իսկ հիմա, բաղաքացի ևս ազած
ամկախ Հայաստանին:**



Հ. Նկատեցի որ Հայաստանի անկախութիւննէ՛ ետք Զեր Ակարած Ակարներուն մէջ գոյներու եւ ոճի տարբերութիւններ չկան:

Պ. Նկարիչի մը Ակարագիրը ալոքան դիտին կերպով չենթարկուիր արտաքին ազդեցութիւններու: Անշուշտ թէ անտարբեր չըլլար շուրջը պատահած նղեղութիւններուն Բանդեա, սակայն, կազմուած Ակարիչ Մը պիտի շարունակէ ապրիլ եւ ստեղծագործնել, ինչպէս տարիներ շարունակ ստեղծագործած է: Ենք Հայաստան եկայ արդէն 39 տարեկան էի և կազմուած էր իմ Ակարչկան Ակարագիրու:

Հ. Դժուարութիւններ կա՞ն այսօր Հայաստանի մէջ նկարչութեան հետեւողի մը Բամար:

Պ. Երկրի մը արուեստին զարգացման Բամար ամրող երկրին տնտեսական վիճակէն շատ բան կախեալ է: Այսօր ընդհանրապէս ամրող ժողովուրդը Կ'ապրի դժուարութիւններու մէջ, բանի որ նախկին ապրելակերպը փոխուած է: Ժամանակ պէտք է Վերակազմնելու աւելի ներդաշնակ կեամբ մը, Բամապատասխան մը Բամարուալ ազատ պիտութեան պայմաններուն:

Բարեկեցիկ Ծիրական մակարդակի կեամբ մը մէջ արուեստագէտին Բամար աւելի մեծ հնարատորութիւններ կը առնջուին:

Կը Բայատամ որ ժողովուրդին տնտեսական վիճակի բարելաւումը կամայ թէ ակամայ Կ'արտագուալ արուեստին մէջ:

Հ. Ի՞նչու ընդհանրապէս թիշ գոյներ կը գործածէք (մոխրագոյննէ՛ - մարած կամած):

Պ. Կը կարծեմ որ գոյնը Ակարիչին Բամար ամէնազդու միջոցներէն մէկն է արտայայտելու իր զգացումները: Ամէն Ակարիչ տարբեր ըլլալով միաւն, ունի իր գոյնային կարելիութիւնները, որը կախեալ է իր նոգեկան վիճակէն, նկարագիրէն, Սերաշխարհէն և նոյնիսն ֆիզիքական կառուցուածքն:

Թիշ գոյներ կը գործածեմ, որովհետեւ այդպէս կը զգամ, իմ նոգեկան վիճակս, այդպէս Կ'արտայայտեմ: Պիտի ուզեի աւելի վատ գոյներու ստեղնաշար մը ունենալ, բայց իմ կարողութիւնն աւելի թիշ գոյներով շատ երանգներ տալ է:

Նկարագիր մը է որմէ կարելի չէ դիտութեամբ ձերքազատուիլ:

Հ. Թիշ գոյներուն կողքին մեծակութեան

զգացում մը կայ եւ Եգիպտոսի մէջ Ակարուած ձեր գործներուն մէջ աղքատութիւնը կայ:

Պ. Կը վերադառնամ ներաշխարհիս և նոգեկան վիճակիս, եթէ մենակութիւն կայ, պէտք է արտացոլալ պաստառին վրայ: Ամէն պարագայի, Եգիպտոսի մէջ եւ Ակարած ևմ աղքատ եւ թշուառ, նոյնատես մենակ մարդիկը: Ապա, երբ Հայաստան ապրեցալ շատ սիրեցի աշունը, բան մըն էր որ Եգիպտոս չէի զգար, տերեւաթափը, ծառերուն մերկութիւնը, ամայութիւնը դարձեալ մենակութիւն է, բնութեան մենակութիւնը եւ աղքատութիւնը, ուրէմն իմ մէջս կայ մենակութեան զգացում մը: Վերջին քանի մը տարիներուն սակայն սկսայ գործածել "մանցրէն" ները որպէս շարժող ներուսներ, որոնց նետ կը շարժին նաև շուրջի առարկաները: Նպատակս շարժում տալ է Լշմար "ըսմք ին մնուած բնութեան":

Հ. Իմ Բարցումս պիտի բյար այս վերջի հանգրուանին մասին, ուր առաջին մէկ տեսնեղուն կը կարծեմ թէ վասրշիկվ' է, սակայն Բնտգնետէ կը պարզուի թէ Յակոբեանի յատուկ realism մըն է:

Պ. Ընդհանուրառամբ կրնամ ըսկ որ երար մեծ Բնանգրուաններու բաժնուած է Ակարչական կեանքը: Եգիպտոսի Ակարմեր, ուր մարդիկ Ակարած են և առօրեա կեանքը: Հայաստանի մէջ աշնամ կամ ընդհանուրառամբ բնութեան յատուկ ժամանակաշրջան մըն է: Իսկ վերջին տարիներուն Լշմար "ըսմքը շարժելու կամ "մանցրէն" ներու նանգրուամ ուր "մանցրէն" ները որպէս Ակարիչ ներուսներ կը ներկայանամ, ներք անխուսափելին փախչելով մերք պատահածին մաս կազմելով նայն:

Հ. Տպաւորութիւն մըն է որ ունեցայ: Գուր ամէնապարզ գոյներով եւ առանց խճողներ ձեր նկարները մնձ միտքեր եւ զգացումներ Կ'արտայայտէք:

Պ. Կը կարծեմ թէ պատմութեան մէջ ամէնամնծ գիտերը կամ միտքերը եղած են ամէնապարզները: Նոյնպէս, ամէնապարզ բառերով է որ կրնամ ամէնաբարդ բանները բացատրել: Ես պարզապէս Ակարած ժամանակս կը ջանամ պարզել իմ նկարս աւելորդ առարկաներէ: Այլ իմաստով, ամէնարիշ բաններով արտայայտուիլ եւ իմ նուածածն կամ զգացած նասցնել:



ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՀԻ ԵՒ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՏՆՈՐԵՆ՝ ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆ **ՇԱՀԵՆ ԽԱԶԱՏՐԵԱՆԻ ՀԵՏ**

Հ- Ինչպէս եւ Պատկերասրահին եւ Սարեան թանգարանին գործում էնութիւնը:

Պ- Ծառ մեծ եւ աշխոյժ գործում էնութիւն գոյութիւն ունի: Անցնալ տարի օրինակի համար, Պատկերասրանը կազմակերպեց 21 ցուցանակնեմբեր որոնցմէ ամէնակարևութեան էին էին "Արեւ" հայ նկարչութեան մէջ և "Մայրը մանկան հնատ" թեմաներով ցուցահանդէսները: Խեկ ծովաստանի թեսաղոնիկ քաղաքին մէջ, որ 1997-ի նորոպահ մշակութային նախարարադար ընտրուած էր կազմակերպութեան 19 և 20-րդ դարերու հայ նկարիչներու գործերուն նուրուած ցուցահանդէս մը, որ բացառիկ յաջողութիւն գտաւ եւ ներկայ եղող այլ թանգարաններու տնօրիններ շատ մը առաջարկներ ներկայացուցիմ տարբեր երկիրներու մէջ ցուցադրելու համար հայ նկարիչներու նման գործերը:

Հ- Ի՞նչ դժուարութիւններու կը հանդիպի պատկերասրահին եւ թանգարանին նկարները պահելու համար:

Պ- Վերջին տարիներուն ունեցանք մեծ դժուարութիւններ, որոնցմէ ամէնամիմնականը՝ ջեռուցման հարցն էր, որովհետեւ նրեանի մէջ շատ ցուրտ կ'ընէր և նկարները պէտք է մնային մասնաւոր ջերմաստիճանի մը մէջ: Բոլոր նկարները ամփոփ վտանգուած էին: Սական կառավարութեան ջանքերով անցեալ տարի լուծուեցան Սարեան թանգարանին՝ եւ այս տարի Պատկերասրանը ջեռուցման հարցերը: Ասով համեմերձ թանգարանն ու պատկերասրանը երբեք չգոցեցին իրենց դռնները:

Հ- Գայով ներկայ ցուցահանդէսին. ի՞նչ հիման վրայ զատեցիք մասմակցող նկարները:

Պ- Երբ մեզի առաջարկութեան եգիպտոսի մէջ նկարչական ցուցահանդէս կազմակերպեց հայ մշակույթի օրերուն ընթացքին, մտածեցին որ բնինք եցիպտահայ նկարիչներու՝ եւ եթէ հնարաւոր է եցիպտոս այցելած հայ նկարիչներու գործերը:

Եցիպտահայ նկարիչներուն ամենամեծ օրինակն է՝ Թակոր Թակորեան, որ արդէն կատարեան նկարիչ էր երբ եկան Հայաստան եւ իր նկարներով ստեղծեց իր Հայաստանը, որ մեծ նամաշում գտաւ խորհրդային երկիրներուն մէջ: Այսօր 35 տարի ենոք Թակորեանի վերադարձը իր ծննդավայրը, ոչ միայն վերահանդիպում մըն է այլ բազմաթիւ տարիներու "թերո՞ի ներկայացումն է, որ ժամանակակից հայ արուեստին համար բացառիկ արժեք մը կը ներկայացնէ:

Բերինք նաև եցիպտահայ այլ նկարիչներու

գործեր ինչպէս Բ. Կոնամանեան, Վ. Հովհաննես, Ե. Տէմիրեան, Ա. Չօրեան, Տ. Կարապետեան, Գ. Մինիարեան, Օ. Աւետիսիսեան, Ս. Սամանեան և Գ. Մկրտիչեան: Հետաքրքրական է, թէ ինչպէս հիպարանչիրը նեղոսի երկիրը դիտած է իր որոշակի անհատականութեամբ:

Գալով Սարեանմին, աճ 1911-ին իր երիտասարդ հասակին՝ մեծ փափաք ունեցած է ացւելիու եգիպտոս: Սարեանի եցիպտական շարքը կը ներկայացնէ իր արուեստի ամէնապահ շրջանը, որ կը հաստատէ որ եգիպտոսի համ իր հանդիպումը մին երազ մը եղած է, որ կը կատարուի:

Իր կեցութեան կարճ ընթացքին, աճ ստեղծած է անի քան 40 գործ, մասի թափանցած է երկրին առօրեալին և սիրած է երկիրը, հայկական հնագույն գործով կրցած է տալ Եգիպտոսի լաւուկ լուսը, հաստատելով եցիպտական արուեստի բուն գաղափարը, որ յահտնենականութիւնն է և որ յատակօրէն կարտալպատուի եգիպտոսի հիմ արուեստին մէջ:

Հ- Ձե՞ր կարծեր որ չորս օրը շատ քիչ ժամանակամիջոց մըն է այս տեսակ ցուցահանդէսի մը համար:

Պ- Անշուշտ, ևս մեծ ցաւ կը զգամ որ այս տեսակ ցուցահանդէսի մը կեսանքը կարճ պիտի տեսէ Գահիրէի պէտ մեծ բաղարի մը համար, բայց անոյշ կրակը փոքր ջերմութիւնէն յառաջ կուգայ եւ եթէ այս ցուցահանդէսը իր մեծ դերը չկատարեց, գոնէ կայծ մը եղաւ, և հնտազան կրնայ որոշ դեր մը խաղալ վատահութիւն տպով որ Հայաստանէն կրնանք այս տեսակ ցուցահանդէսներ բերել:

Հ- Ի՞նչ է Ձեր տպատորութիւնը ցուցահանդէսի նկատմամբ:

Պ- Ցուցահանդէսը ոչ միայն Հայկական Մշակույթի օրերուն ամէնակարենոր մասը կը կազմէ, այլև վերահանդիպում մըն է եցիպտոսի ներ: Ես համոզուած եմ որ այս կարճ բայց և աղեցիկ հանդիպումը նոր ճամբաներու հաստատման անիք կը դառնայ, մանաւանդ որ եցիպտոսի մշակույթի Նախարարը Ցոքը, Ֆարուք Հուսնի արուեստագէտ է եւ երբ այցելեց այս ցուցահանդէսը առաջին իսկ վայրկանն սիրեց ցուցադրուած գործերը եւ գնահատեց զանոնք:



ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ

ՄԱՆՐԱՔԱՆԴԱԿՆԵՐՈՒ ՀԱՆԺԱՐ ԷՏՈՒԱՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

Հ.- Կենսագրական արագ կամ «մաճը» ակնարկ մը կրնա՞ք տալ:

Պ.- Մնած եմ Երևան 1923-ին: Վեց տարեկանիս սորված եմ շուրակ նուազել և այնքան սիրած եմ այս երաժշտական գործիքը, որ 13 տարեկանիս սարբած եմ կեանքիս առաջին շուրակը:

Դպրոցական ուսումէս ետք աւարտեցի Կոմիտասի անուան երաժշտանոցը՝ Երևան: Բայս տարեկանիս արդէն վարպետ շուրականար էի:

Զուրակ սարբելը տիրապետեց իմ վրաս և սկսայ սարբել Հայաստանի Պետական Օքնարի սիմֆոնիք Շուրազանումը շուրակները: Կեանքի ընթացքին սարբած են աւելի քան 600 շուրակ:

Հ.- Ի՞նչպէս ծագեցաւ մաճրաքանդակներու գաղափարը:

Պ.- Երաժշտական Շուրազանումը մը ղեկավարը ուներ 4 տարեկան աղջիկ մը, որ շատ կը սիրեր շուրակը, սակայն փորբահասակ ըլլալու ամենար էր մեծ շուրակի կամ կրտսերներու յատուկ շուրակի վրայ նուազել սորփի:

Հայրը, ինձի դիմեց որպէս շուրակ սարբող են խնդրեց որ մասնաւոր շուրակ մը սարբեմ փորփիկին համեմատ:

Սարբեցի մօտաւորապէս 30ամ. երկարութեամբ շուրակ մը, որ կը համեր մեծ շուրակի ամէն ձայները:

Ասկէ ետք ինքանքին ըսի «ինչո՞ւ աւելի փոքրը շըննմ», և սարբեցի լուցկի տոսիի շափ մաճը շուրակ մը, իր ամրողական մասերով: Ասոր յաջորդեց 14մ. շուրակը, որ մեծ հոշակ գտաւ Ս. Միութեան մէջ եւ լուրջ հասաւ Երոպա՝ յատկապէս Գերմանիա, ուր օրաթերթերը յայտարարելէ ետք լուրջ, ստացան բազմաթիւ նամակներ որոնք անհատապէն կը Ակատէին 14մ. շուրակ մը սարբելը: Ուրեմն ասոր որպէս պատասխան են Գերմանիա դրկեցի «Խուպի» քարի մաճը կտորի վրայ գետեղուած մազի թե մը, որում վրայ գրեցի հնտեւեալ գրութիւնը «Եղայրական ողջուններ նայ ժողովուրդէն գերման ժողովուրդին»:

Այս գործը ցուցադրուեցաւ Գերմանիոյ մէջ եւ Բանբութիւնը երկար հերթի կը սպասէր այս

միակ գործը տեսմելու:

Հ.- Ի՞նչպէս սկսար հացահատիկի կամ բրինձի վրայ բանդակել ու նկարել:

Պ.- Իրականութեան մէջ, մազի վրայ գծելէ տուաջ էր, երբ սկսայ հացահատիկի վրայ բանդակելը: Ցորեմի հատիկի մէկ քառորդ մասով բանդակեցի «թրաքթոր» մը, որուն վրայ փոշուակ մը զետեղեցի հետեւեալ մայլանքով «թող բազմաման սովնս ժողովուրդին հացահատիկները»:

Այս գործը դրուեցաւ Երևանի պետական բանգարանին մէջ, սակայն ամիս մը ետք հնտեածայնեցին ինձի բնելով թէ ցորեմի հատիկը, որուն վրայ յենած էր «թրաքթոր»ը ինկած է:

Երբ հասայ թանգարան պարզուեցաւ շատ հնտարրքական բան մը, հացահատիկը ծաղկած էր եւ վար հրած վրան զետեղուած «թրաքթոր»ը:

Իմ խօսքը հնտեւեալն էր « Դրօշին վրայի գրուած նայուանքը սկսաւ կատարուիլ»:

Հ.- Բրինձի հատիկի վրայ ամէնայն բծախրճութեամբ նարտի մը նկարած էր, իր ամէն մաճրամանութիւններով:

Պ.- Բրինձի հատիկն ալ ունի հնտարրքական դէաք մը: Վաթսունական թուականներուն սկիզբը Աֆղանիստանի թագաւոր՝ Զամիր Շահ այցելեց Խ. Միութիւն եւ այդ առջիւ աֆղան թերթերը երկար յօդուած մը գրեցին Խ. Միութեան եւ Աֆղանիստանի մասին: Սովու կառավարութեան Բրահմանգով ինձի լանձնարուեցաւ այդ յօդուածը ամբողջութեամբ գրել բրինձի հատիկի վրայ: 850 քան արաբերէն գիրենով գրեցի բրինձի հատիկին վրայ, այնքան խիստ՝ որ փոքր տեղ մը մնաց, որում վրայ նկարեցի Խ. Միութեան եւ Աֆղանիստանի ազգանշանները: Այս գործը մեծ զարմանց պատճառուն սովնս եւ աֆղան ղեկավարներուն:

Հ.- Հետաքրքրական բաններ չե՞ն պատահած մազերու վրայ նկարելու առընչութեամբ:

Պ.- Ծատ են հնտարրքական պատահարները, բայց նախ ցամ որ մազի վրայ նկարել սկսելուն ոչ շատ ետք, կարողացալ հաստ եւ բարակ



մազերու տարբերութիւնները օգտագործելով՝ ծակել Բաստ մազը և բարձ մազը անցնել մէշէն, Վրան Ըկարելով 72 Վակոն երկարութեամբ գնացք մը, որուն պատուիսաններէն կ'երևիմ ճամբորդները իրենց տարբեր ծեսերով (թերթ կարդացող, ոդուր դիտող եւազն):

Վաթունական բուականներու սկիզբը Խորչեն պաշտօնական այցելութեամբ կը գտնուէր Հնդկաստան և այս առթի Բնդիկ Մանրացանակագործներ իրեն նուիրեցին 7 փիջերէ կազմակած (մեծեն փոքր) փողովինայ ասել մը, որուն իրեւ պատասխան Հնդկաստանին նուիրեցի ծակած մազի Վրայ Ըկարուած 300 փիջեր, որոնց վրայ գրուած էր «Ենրայրական ողջուններ սովու ժողովորդներէն Բնդիկ ժողովուրդին»:

Հ.- Ասեղի ծակին մէշ զետերել մանրաքանակները, պարզապէս ցոյց տալու Բամար է թէ որքան փոքր կամ մամը են ամոնք: Սակայն ասեղի ծակին մէշ կամ նաև տեսարաններ զոր կազմած եմ յարգի քարերու փշրանքներէ, ինչպէս օրինակ՝ ասեղի ծակի մէշ զետեղուած կամ լեցուած ուղտերու կարաւանը անապատին մէշ, որ նուիրեցի Եգիպտոսի նախազամ Մուսաքարքի ազնուափալ տիկնոց՝ Միզան Մուպարաքի:

Հ.- Ի՞նչպէս սկսան ձեր մանրաքանակներուն ներսներուն շարժիլ:

Պ.- Աստիկա մեծ յեղաշրջում էր: Ամէն ինչ սկսան պատահական մի բանէ: Գիտնականները Սիպէրենու մէշ գտած էին լաւ վիճակի մէշ «Մամոր» մը, որուն ժամիքէն կտոր մը որպէս լիշտակ նուիրեցին ինձի, այս փոքր կտորէն քանակեցի Հայաստանի օքերայի շէնքը եւ զայն զետեղու ասեղի մը վրայ: Ժամանակ մը ետք յանգարամին տնօրէնը ինձի ըստ, որ բազմաթիւ մարդիկ սկսած են մանրաքանակուած օքերային սանդուխներէն մոտը գործել օքերա... Երբ թանգարան եկա, տեսալ եղածը և ինկապէս շարժող էսկէն կային ին քանակած օքերային մուտքին: Մանրաքանակուած օքերան տարի գիտնականներուն, որոնք ուսկոր զննելէ ետք ըսին որ մանրէները յարձակած են և սկսած են ուտել ուսկորը: Արուեստական ժամիքէն բանդակեցի մոր օքերա մը, մանրէներէն նեռու մնալու համար: Այդ օրունէ սկսալ մտածել և գործադրու շարժուն մանրաքանակները, որոնց ամէնամոչակաւորներն են Օսրի Օսրի, Տէյփի Քարքոֆիլտ և Տիզնի Լեմտը, որոնց լուացայ երբ այցելեցի Ա.Ա.Ն.ի այդ հրաշալի վայրը «Տիզնի Լեմտ» գործին մէշ շատ նը անասուններ և մարդիկ կը շարժին նոյն ժամանակ:

Հ.- Ի՞նչ կը գործածէք քանդակելու կամ նկարելու Բամար եւ ո՞րքան ժամանակ կ'առնէ իրարանշիր գործ:

Պ.- Քանդակելու Բամար կը գործածեն շարդուած աղամանի և շատ նուրը և մասը գործիցներ, իսկ նկարելու կամ ներկնելու Բամար՝ բարակ մազ: Ժամանակը որ կ'առնէ յարաբերական է, գործ կալ աւելի արագ կ'ընթանայ քան միւսը, իսկ ձեռքերուն անշարժութեամ և մատներուն կայունութեան վստանելու Բամար՝ կը նկարեն կամ կը գրես սրութիւններուն միջեւ: Գաղափարը կը յանամ և գործի կը սկսին, նոյն գործը չեմ կրնար կրկնել, ամէն քանդակ ունի իր իրայատուկ տեղը իմ կեանքիս մէշ:

Հ.- Գիտնականներու եւ գիտութեան յառաջդիմութեամ հնտ ունի՞ր սերտ կապեր մամատանդ որ ձեր գործը և արուեստ է և գիտութիւն մըշ նլրիցա իմաստով:

Պ.- Շատ մը գիտական աշխատութիւններու մասնակցած եմ: Ինչպէս գիտէք գիտնականները կ'աշխատին նումբերով, օրինակի Բամար, մասնակցած եմ հրայիններու մանր մասները կառուցանելու, լէլզը զենցերու այլ բարդ գործիցներ կազմելու աշխատանքներուն, սկսայն ամենամեծ գործն եղած է աշքի փրոփ. Ֆիտորովի որպէս օգնական ըլլալով շինել աշքի բիբին ետին զետեղուող ոսպնեակը, որ ասկէ բամ տարի առաջ հարկ էր, որ ունենար երկու մամր կահնելիքներ: Հիմա արդէն լէլզը զելլայ ամէն ինչ, սկսայն առաջին գիտը կը վերագրուի Ֆիտորովին:

Հ.- Ուրիշի փոխանցա՞ծ էք մանրաքանակելու արուեստը:

Պ.- Երեք զաւակ ունիմ, որոնցմէ մէկը ետաւքքրորութիւն ցոյց բերաւ և կ'աշխատի մանրաքանակներու վրայ: Սակայն, մանրաքանակը շարժելու գաղտնիքը մէկուն չեմ տուած, նոյնիսկ տղուս, եթէ ինքը խորանայ գործին մէշ պիտի գիտնայ, եթէ ոչ չգիտես գոյց միտրս փոխեն այն ատեն...

Մանրաքանակներու հանձար Էտուար Դապարեան, օգտագործելով գիտութեան ամենաարդի միջոցները, հայ մանրանկարչութեան մետաղագործութեան եւ նոյնիսկ ոսկերչութեան յարատեւումն ու մարմնաւորումն է : Մէկ խօսք հայ արուեստի արդիականացումն է...:



Հ.Բ.Ը.Մ.ք ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷջ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ



Մինչեւ օրս 6 միլիոն տոլար նույրուած է այս նպատակին, աշխարհի տարբեր շրջաններու առատաձևուն նույրատութերու կողմէ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻՔ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԸ

Հ.Բ.Ը.Մ.ի Բովանարութեամբ նուագախումը անզամ մը եւս բոլորնց բացառիկ տարի մը:

Համեյսականներով յորդուն դամիիճի առջեւ, նուագախումը շարաթական երկու եղոյթներով պատունց օտար թէ Բայերաժշտներու գործերը:

Ան նոյնպէս ընկերացաւ, աշխարհի տարբեր կողմերէն հրաւիրուած նիւր մենակատարներու եղոյթներուն:



ԱՊՈՒՐԻ ԽՈՀԱՆՈՑՆԵՐ

Երեւանի, Սեւանի, Հրազդանի և Էջմիածնի «Ապուրի խոհանոցները» օրական կը նիւրասիրեն 800-է աւելի որբեր և յոշակատրներ, որոնց կը հրամցուին 1200 և աւելի շերմուծով ճաշեր:

1997-ի ընթացքին վերոյիշեալ խոհանոցներէն ներս, մատուցման ձեւի և ճաշացուցակի վեալ կատարուած են գնահատելի փոփոխութիւններ:



**ԵՐԵՒԱՆԻ ՆՈՐՔԻ ԾՐՁԱՆԻՆ ՄԷՋ
ԲԱՑՈՒՄ Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ 5ՐԴ ԱՊՈՒՐԻ
ԽՈՀԱՆՈՅԻՆ**

Երկուշաբթի, 13 Հոկտեմբեր 1997-ից Երեւանի Նորքի շոշանին մէջ համդիսաւոր բացումը կատարուեցաւ Հ.Բ.Ը.Միութեան 5րդ Ապուրի Խոհանոյին, որ կուգայ առելապու Երեւանի, Էջմիածնի, Հրազդանի և Սեւանի մէջ գործող շորս Խոհանոյներուն:

5րդ այս Խոհանոյին նախաձեռնութիւնը վերցուցած էր Հ.Բ.Ը.Միութեան Մարտէյի մասնաճիւր՝ գիտադրութեամբ իր ասեմապետին՝ ժամ Մելգոնեանի: Մասնաճիւր՝ որպէս իր գործունէութեան գիւտաւոր նպատակ նկատեց: Նորքի այս 5-րդ Խոհանոյին հաստատման ծրագիրը եւ յատուկ դրամահաւաքներով՝ նուիրատումներու և վարչականներու առատաձեռն նուիրատութեան եւ անսակարկ աշխատանքին շնորհի, գոյացու անջի քան 30,000 տոլար: Խոհանոյը, որուն ամսական ծախսը մօտ 5000 տոլար է, մաս կը կազմէ Արարատեան թեմին պատկանող Հայոցոյաց Կերպնի համալիրին: Արարատեան թեմը սերտօրէն գործակցեցաւ մարդասիրական այս ազնի ծրագիրը իր լրումին հասցնելու համար:

Բացման պաշտօնական արարողութիւնը տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան Հ.Բ.Ը.Միութեան նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոնի, Արարատեան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին Արք, Ներսիսեանի և Հայաստանի Ազգային Ծովովի նախագահ Բարգէն Արարագեանի տիկնոց, տիկին Կարին Արարագեանի: Ներկայ էին նաև Մարտէյի հովի Տ. Զատիկ Աւետիքեան, Հ.Բ.Ը.Միութեան Հայաստանի գրանտենակի տնօրէն Աշոտ Ղազարեան, Փարիզի հովի Ռոբեր Լեոնեան, Ֆրանսակէն և յատկապէս Մարտէյէն ժամանած Հ.Բ.Ը.Միութեան վարչականներ, անդամներ և քարենամներ: Հ.Բ.Ը.Միութեան Մարտէյի մասնաճիւր ատենապետ ժամ Մելգոնեան չէր կրցած մաս կազմել Հայաստան այցելող պատուիրակութեան: Զինը կը ներկայացնէր Մարտէյի մասնաճիւրին Տիկնանցի ատենապետուի տիկին Լիսի Գոյրսնեանը (իր ամուսնոյն Ռոժեի հետ), որուն Կընկերակցէին մասնաճիւրի գանձապահը՝ տէր եւ տիկին Փոլ և Ռիթա Ղազարեան, ատենադպրութիւն՝ տիկին Հերմին Օնֆիսիո:

Բացման արարողութեան այս բարեպատեմ առիթով, Հ.Բ.Ը.Միութեան Մարտէյի մասնաճիւր Հոկտեմբեր 9-16 Հայաստան խմբային այցելութիւն մը կազմակերպած էր, որուն մասնակցեցան անջի քան բառապատճեն միութենականներ ու բարեկամներ:

Հայաստանի տեսարժան վայրերէն զատ, խումը առիթ ունեցաւ ականատես ըլլալու Հ.Բ.Ը.Միութեան Հայաստանի մէջ բովանարութ ծրագիրներուն, այցելով Գիւմրիի սննդամթերքի սալցարանը, նոյն քաղաքի ֆրանսական վարժարանը նախանենող՝ (ֆրանսայի Արեւատավարժներու Միջազգային Խմբաւորում), Էջմիածնի Ալեք և Մարի Մանուկեան գանձատումը, Երեւանի Հայաստանի Ամերիկեան Համալսարանը, 120 նուագողներէ բաղկացած Հայաստանի Փիլիարմոնիք նուագախումբը:

Խումը ընդունուեցաւ Ամենայն Հայոց Հայրապետ Գարեգին Ա.Ի կողմէ, ինչպէս նաև ներկայ եղան Հայաստանի Փիլիարմոնիք նուագախումբին կողմէ ի պատի իր խմբավարին՝ մայէսթրո Լորիս Ծգմառեանի 60-ամեակին նուիրուած նուագախումբին:



Հ.Բ.Ը.Մ.ք ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՒՆԵՐ



Երեւանի Նորք, Արարակի և Մալաթիա մանկական կեդրոններուն մէջ, 5-18 տարեկան 5000-է աւելի փոքրիկներ, կօգտուին կ.վ. ժամը 2.00 է 6.7.00 տեսող օրական դասընթացներէ, որոնց կ'ընդգրկեն երաժշտութիւն, պար, արուստունելու, լեզու, պատմութիւն և մարզանը:

ԳՊՐՈՑԻ ՄԸ ՎԵՐԱՇԽՆՈՒԹԻՒՆԸ ԾԻՐԱԿԻ ՄԷՋ

Հ.Բ.Ը.Մ.ք Ծիրակի Մարզի կառավարիչի գրասենեակին հետո, կը նոգայ թիւ 14 դպրոցին վերանորոգութեան ծախսերը:

Դպրոցը որ կը գտնուի քաղաքին կեդրոնը, 1988-ի երկրաշարժին հետևանքով փլուզման ենթարկուած էր: 700 աշակերտ հաշուող այս դպրոցը պատրաստ պիտի ըլլայ ներկայ տարուան առաջին ամիսներուն:



ԳԻՒՄՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ



1997 Հոկտեմբերին բացումը կատարուեցաւ Հ.Բ.Ը.Մ.ք Բնակչաւորութեամբ վերանորոգուած շենքին, որ 1988-ի երկրաշարժին հետևանքով ենթարկուած էր լուրջ վնասերու:

Կատարողական եւ տնտեղական արուեստներու Գիւմրի Ակադեմիան կը գտնուի քաղաքին կեդրոնը եւ կ'ընդգրկէ Գիւմրիի Փիլմարմոնիային, սենեկային նուազախումբին եւ երգախումբին ներկայացումներուն բատկացուած վայրեր:

Գիւմրիի Ակադեմիան պաշտօնական բարձրագույն ուսման հիմնարկ մըն է, որը կը դասաւանդուին արուեստներու տարբեր ճիշդներ:



ՍԵՒԱՆ ԱՍՏՈՒԱՇԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀՆՄԱՅԱՐԱՆ



Հ.Բ.Ը.Մ.Պ հոկտեմբերու ջանքերով 1991-ին բացուած աստուածաբանական ընծայարանի դասընթացը Շերուն կը հնտենի 60 ուսանողներ:

Այս տարի ընծայարանի առաջին շրջանաւարտներէն 7 հոգի, արդէն իսկ կը գործեն Ս. Էջմիածնի և Արարատեան թեմին մէջ և բոլորն ալ պիտի օծուին 1998-ի առաջին ամիսներուն ընթացքին:

ԳԵՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԱԿԱՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒՄԻ ԿԵԴՐՈՆ

Այս կեդրոնը Երերուսլի հիւանդանոցի 22 ամկողիններու բաժինով, կը շարունակէ ծառյել տարեկան 1200 հիւանդի և 4000 մանուկներու և չափահաններու, որոնք կը տառապին ծննդական պակասներէ, խանձէ, բազմատեսակ վնասուածքներէ և տձեւոթիւններէ:

Կեդրոնէն կ'օգտուին մաեւ պատերազմի կամ աշխատանքի նաշմանդամներ:

Այս բոլոր տեսակի պարագաներն ալ յաջողապէս դարմանուած են այս կեդրոնին մէջ, որ բացուած է 1991-ին:

Անցեալ վեց տարիներուն ընթացքին, կեդրոնին անձնակազմին՝ որ կը բաղկանայ երեք վիրաբոյժէ, թմրաբոյժէ մը և բուժքոյրերէ, Միացեալ Նահանգներէն, միացած եմ կամաւոր վիրաբոյժներ և բուժքոյրեր, երկու կամ երեք շաբթուան կնցութեամբ:





ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ-ԶՐՈՅՑ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԵՐԻՁՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ 7 նոյեմբեր 1997-ի երեկոյեան, Հելիոպոլսոյ Հ.Բ.Ը.Մ.ՆՈՒՊԱՐԻ հաւաքավայրին մէջ տեղի ունեցաւ նախդիպում-զրոյց մը, Գանձիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի Սարենիկ Չագըր Ֆոնտի «Ամառնային Շամբար» ծրագրով, այս ամառ Հայաստան մեկնած չորս պատամիներու նետ:

Այս չորս պատամիները Անի Պողոսեան, Լիլիան Պութրոս, Ալին Նազաշեան և Արմեն Վարժապետեան ներկաներուն պատմեցին իրենց ունեցած փորձառութեան և իրենց կատարած աշխատանքներուն և այցելութիւններուն մասին:

Հանդիպումին աւարտին, չորս պատամիները պատասխանեցին ներկաներուն նարցումներուն:

Հարկ է լիշել, որ այս չորս պատամիները Հայաստանի մէջ միացած էին «Երկիր և Մշակոյթ» կազմակերպութեան, այս տարուայ ծրագրին՝ Տաթեւի Ս. Մինաս եկեղեցին վերանորոգումի աշխատանքներուն վերջին հանգրուանին:

Պատամիներուն եղոյթէն եսք տեղի ունեցաւ ցուցադրութիւնը երկու տեսերիզմերու:

Առաջինը՝ Ալեք Մանուկեան «Բարեգործութեան Մարդը» խորագրով, իսկ երկրորդը՝ Պէյրութի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի նորաշէն Տէմիրճեան Կեղրոնի բացման հանդիսութիւնը:

Ալեք Մանուկեան «Բարեգործութեան Մարդը» վաւերագրական տեսերիզը, շատ լաւ պատրաստուած գործ մըն է, որ դիպուկ կերպով իր նպատակին կը ծառայէ, դիտողին մատշելի ձեւով ներկայացնելով մեծ բարերարին կեանքը ու գործը, առանց կրկնութիւններու, սակայն, միշտ դիտողը հետին կապուած պահելով մեծանուն բարերարին կեանքի տարբեր հանգրուաններուն, մտածումներուն և ապրումին:

Երկրորդ տեսերիզը, կը ներկայացնէր Հ.Բ.Ը.Մ.Ի Պէյրութի Տէմիրճեան Կեղրոնի 1996 Հոկտեմբերին կայացած բացման հանդիսութիւնը:

Կեղրոնը կը կրէ հանգուցեալ Երուանի և Ալիս Տէմիրճեանի անունը և զայն նուիրաբերած են անոնց զաւակները Սարգիս, Ակնուի և Ցակոր Տէմիրճեան եղբայրները, իրենց ծնողներուն լիշտակին:

Տպաւորիչ և պատմական բացման հանդիսութեան մէջ իրարու կը յաջորդեն բացման խօսքով՝ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի փոխ նախագահ Պերճ Սեղրակեան, Միութեան Նախագահ Տիկին Լուիզ Սիմոն Մանուկեան, որ իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Տէմիրճեան ընտանիքին, իրենց իշխանավայել նուիրատուութեան համար, նոյն ատեն շնորհակալութիւն յայտնելով Լիբանանի կառավարութեան:

Կեղրոնի բացման առթիւ խօսք կ'առնէ նաև Մեծի Տաճա Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Արամ Ա.:



Ա. Մանուկեան և Շ. Ցողոմենան



ՆԿԱՐԻ ՅԱԿՈԲ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆ ԾԱՀՆ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ ԿԱՅՅԵԼԵՆ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ

Հայաստանի Մշակույթի և Սրբության Փառատօնին առթի հիմքաբար Գանձիրէ գտնուող հայրենի Ակադեմիակույթի Յակոբ Յակոբեան և Հայաստանի Պետական Պատկերասրանի և Սարեան թանգարանի տնօրէն արուեստաբան Շահէն Խաչատրեան այցելեցին Հ.Բ.Ը.Ի գրասենեակը, որը զիրենք ընդունեցին Հ.Բ.Ը.Մ. Եղիպատոսի Ծրջանակային Յաճանաժողովի ատենապետ պ. Պերճ Թէրզեան և փոխ ատենապետ պ. Օննիկ Կարիպեան:

Հիմքերուն հետ տեղի ունեցած մտերիմ և շամեկան զրոյց հայրենիքի և սփիտքի այլազան հարցերուն շուրջ:

Այցելութեան աւարտին, Ակադեմիակույթի Յակոբ Յակոբեան Հ.Բ.Ը.Մ. ի նույիրեց իր ստեղծագործութիւններէն Վերարտադրուած Ակարներու տպագրութիւններ:



Նկարին մէջ մայմէն ար՝ պա. Շահէն Կարիպեան, Յակոբ Յակոբեան, Շահէն Խաչատրեան և Պարծ Թէրզեան:

Հայաստանի կառավարութեան անունով խօսք կ'առնէ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի անձնակազմի պետ Շահէն Գարամանուկեան:

Ապա, խօսք կ'առնէ Լիքանանի վարչակետ՝ Ռաֆիք Հարիրի նախ հայերէն «բարեկով» և յետոյ շնորհատրելով Տեմիրնեանները որ այս կերպով կը յաւերժացնեն իրենց բազմանդամ գերդաստանին անունը: Իր խօսքին վերջատրութեան, վարչակետ Հարիրի յանուն Լիքանանի նախագահին մարդիներու Ա. Կարգի շքանշանով կը պարզեւարտէ Հ.Բ.Ը.Մ.ի նույնանուն նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոնը:

Այս տեսերիզը պիտի մնայ որպէս վաւերագրական կարեւոր փաստ, Տեմիրնեան կերպով բացման մասին:

Տեսերիզներու ցուցադրութենէն յետոյ, տեղի ունեցած թէի և քաղցրաւենիներու հիմքամիրութիւն, որոն ընթացքին չերմ մթնոյորտի մէջ, Շերկաները փոխանակեցին իրենց տպարտութիւնները:



Տեմիրնեան կերպով



ՀՈՒՐԵՐ Հ.Բ.Ը.Մ.Է

ԳԱՀԻՐԷՒ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ՍԱԹԵՆԻԿ ԶԱԳԸՐ ՖՈՆՏԸ ԿԸ ՆՈՒԻՐԷ

50.000 Ե.Ո. Գահիրէ եւ Էյճ Շամս Համալսարաններու Կարիքատոր Ռասանողներու Ֆոնտին

Գահիրէ Հ.Բ.Ը.Մ.Է պատուիրակութիւն մը, այցելեց Եգիպտական Համալսարաններու Բարձրագուն Խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար եւ Համալսարանական Ռասանողներու Օժանդակութեան Կենտրոնական Ֆոնտի քարտուղար Տոք. Մէկիտ Ամին Մուհամէտի եւ յանձնեց Սաթենիկ Զագըր ֆոնտէն 50.000 Ե.Ո. փոխգիր մը, որպէս օժանդակութիւն Գահիրէ եւ Էյճ - Շամս համալսարաններու կարիքատոր ռասանողներու ֆոնտին:



Նկարին մէջ ձախէն արքապատճենած Արքունիկ Պատանամ, Տօք. Մագնու Ալիմ Մուհամէտ, Տօք. Քէրզչեամ, Նորայր Ֆէօդորեամ և Խասիյ Խաջին:

30.000 Ե.Ո. Օժանդակութիւն "ՀՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ ԲՈԼՈ- ՐԻՆ ՀԱՄԱՐ" ծրագրին

«Կամէյէթ Ալ Ռեալա Ալ Մութաբամէլա» եգիպտական բարեսիրական կազմակերպութիւնը կը վայելէ Եգիպտոսի առաջին տիկին՝ տիկին Միհամ Մուապրաքի հովանատրութիւնը եւ կը վարէ ընկերային բազմանիւ եւ բեղուն գործունեութիւն մը, որուն մաս կը կազմէ «Ընթերցանութիւնը Բոլորին Համար» պետական ծրագրը: Այս ծրագրին միշոցով կը հրատարակուին մատչելի գիներով գիրքեր եւ կը բաժնուին Եգիպտոսի ամրող տարածքին վրայ գտնուող տարբեր գրադարաններու, նոր եւ հին սերունդները եւ ժողովուրդին բոլոր խանրը ընթերցանութեան մղելու նպատակով:

Սույն միութեան ընդհանուր քարտուղար Տօք. Ալի Սատէք ընդունեց Հ.Բ.Ը.Մ.Ի պատուիրակութիւնը, որ Գահիրէ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի Սաթենիկ Զագըր ֆոնտէն յանձնեց 30.000 Ե.Ո.Ի փոխգիր մը, Վերոյիշեալ ծրագրին համար:

Տօք. Սատէք մեծապէս գնահատեց Հ.Բ.Ը.Մ. կատարած այս նույրատուութիւնը:

Այս առթիւ Միութիւնս ստացած է շնորհակալական յատուկ գիր:

**ԳԱՀԻՐԷՒ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ՍԱԹԵՆԻԿ ՉԱԳԸՐ ՖՈՆՏԻ
ՄԵԿԵՆԱՍՈՒԹԵԱՄԲ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ , ԱՐԱԲԵՐԷՆ
ԼԵԶՈՒՈՎ "ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ԾԱՂԿԱՔԱԴ
ԴԱՐԵՐՈՒՆ ԸՆԴՄԷԶԷՆ" ՀԱՏՈՐԸ**

Եգիպտակայ բանաստեղծ և նույաքրեան ազգային վարժարանի տնօրէն Տոքք. Վարուժան Գազանճեանի ընտրութեամբ, թարգմանութեամբ և վերլուծումներով՝ Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Մ.Ի Չագըր Ֆոնտի մեկենաստեղծ լրաց տեսաւ արաբերէն լեզուով «Հայ Բանաստեղծութեան Ծաղկաքադ Ռարերուն ընդմէզէն» արաբերէն հատորը:

Ընտրուած բանաստեղծութիւններուն թարգմանութեան լեզուական վերստուգումը կատարած է Եգիպտացի հանրածանօթ բանաստեղծ Մոհամէտ Խպրահիմ Ապու Սէնա: Իսկ, գիրքին յառաջարանը գրած է Եգիպտացի մեծանուն բանաստեղծ Ֆարուշ Շուշա:

Հատորը կ'ընդգրկէ 24 հայ բանաստեղծներէ ընտրուած բանաստեղծութիւններ, որոնց ընտրութեան միմը կը գտնեն հատորին սկզբնաւորութեան մեջինակի գրած մուտքի խօսքին մէջ: Գազանճեան մաեւ գրած էր հայ բանաստեղծութեան մասին մերածական մը:

Տոքք. Վարուժան Գազանճեան ստացած է տոքրորական աստիճան անգլիական գրականութեան մէջ: Ան ունի հայերէն լեզուով բանաստեղծութիւններ, թարգմանութիւններ, ընադատական ուսումնասիրութիւններ և թատրոգութիւններ, որոնց մէկ մասը հրատարակուած է: Հայերէնի կողքին արաբերէն և անգլիերէն լեզուներով ունի անգլիական բանաստեղծութեան, արաբական արդի բանաստեղծութեան և գրականութեան նուիրուած ուսումնասիրութիւններ: Տոքք. Գազանճեան մաս կը կազմէ Գահիրէի Ռատիկալյանին հայկական բաժնին անձնակազմին:

Ան նոյնպէս ձայնափոռումներ կ'ընէ Եգիպտական ձայնափիտի կայանէն:

Մոհամէտ Խպրահիմ Ապու Սէնա Եգիպտոսի արդի հանրածանօթ բանաստեղծներէն է: Ունի 10 բանաստեղծական



հատորներ և 8 գրական ուսումնասիրութիւններ: Ստացած է բազմաթիւ մրցանակներ, որոնցը ամէնակարեւորն է Եգիպտական կառավարութեան կողմէ շնորհուած Գիտութեան և Արուեստի առաջի շքանշանը:

Ապու Սէնա տնօրէնն է Եգիպտական Ռատիկալյանի երոպական բաժնին:

Տոքք. Վ. Գազանճեան և Խպրահիմ Ապու Սէնա ներկայացուեցան անգլիական Պի Պի Սի Ռատիկալյանի արաբական բաժնէն 26 օւնուար 1998-ին և հրաիրուեցան սոյն հատորին մասին խօսելու համար:



ՀՈՒՐԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԷԱ

ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԳՆԴԱՄՈՒՂԻ 2ՐԴ ՄԻՋԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ՄՐՅԱՇԱՐՔԸ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԵՆ 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1997

Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ վարչութիւնը 17 Հոկտեմբերէն 3 նոյեմբեր 1997-ի ընթացքին, կազմակերպած էր իր 2րդ միջանդամական մրցաշարքը, որուն մասնակցած էին 32 անդամներ:

Մրցումները անցան կամոնաւոր հերթականութեամբ: Կիսաւարտականի մնացին Գէորգ Սագայեան, Վահի Վարժապետեան, Թակոր Ալիքանեան և Արմէն Վարժապետեան:

Աւարտական մրցումը խաղացին Գէորգ Սագայեան և Արմէն Վարժապետեան: Այս մրցումը վերջացաւ 3-2 արդիմքով, ի նպաստ Գէորգ Սագայեանի, որ այսպէսով կը տիրամար տիկին ժագին Փարթամեանի կողմէ տրամադրուած մրցաշարքի բաժակին:



Մրցաշարքի մասնակցողներէն խորամկար մը:



Նկարին մէր ճախէն ար՝ Պր. Հրաչ Միննեան, առևմապետ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ. Տիկին Յասին Սագայեան, Ֆիկին Ժագին Փարթամեան որ կը յանձնէ իր ճուրած բաժակը, մրցաշարքի ախողնան ա. Գէորգ Սագայեանին:



ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ ՏԻԿՆԱՅՑ ՅԱՆՉԱԽՈՒՄԲԻ ԾՆՈՒՆԴԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱԶԱՐԸ

Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ Տիկնանց Յանձնախումբը Ուրբաթ 5 Դեկտեմբերի 1997-ին կ.վ. ժամը 1.00 ին կազմակերպած էր Մատուցությունի տարեկան Պազարը,
նախագահութեամբ Տիկին Տիկնանց Սիմոնեանի:

Ներկայ հոծ բազմութիւնը գնաճատեց պազարին մէջ ցուցադրուած պէպիստն
ցուցօնները, որոնք ճաշակատր կերպով շարուած էին վաճառքի սեղաններուն վրայ:

Օրուան նախագահութի տիկին Տիկնանց Սիմոնեան որոշեալ ժամուն, բացումը կատարեց
պազարին կտրելով ժապաւէնը, որմէ ևսը ներկաները կարճ ժամանակի մը մէջ
սպառեցին ցուցադրուած բոլոր նույները:



Օրուան նախագահութի Տիկին Տիկնանց
Սիմոնեան բացումը կը կատարէ
պազարին:



Տիկնանց Յանձնախումբը անդամութեամբ պէսպիսուն ցուցաննօրուն շուրջ:
Նկարին մէջ մահմէս աշ՝ Տիկին Տիկնանց Ս. Հայրաբեկոսյան, Գ. Առաքելյան, Վ. Միհոնեան, Հ.
Վարժապետեան, Լ. Ռաստֆ. Ա. Վարժապետեան, որ. Կ. Տէսպէրեան և Տիկին Ա. Արքինան:



ՀՈՒՐԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԵԱ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱՅԻՆ ԱՅՏԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՀԵԼԻՈՊՈԼՍՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐԻ ՄԱՐԶԱԴԱՏԸ

Ուրբաթ, 19 Դեկտեմբեր 1997-ի Կէսօրին Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐ ի մարզադատը լոցած էր փոքրիկներով, որոնք անհամբեր կը սպասէին Կաղանդ Պապային ժամանումին:

Կէսօրուան ճաշին սպասարկումէն ետք, Կաղանդ Պապան հասաւ կ.վ. ժամը 3.30 ին, ծանրաբեռնուած նույրներով զոր բաժնեց մարզարանին փոքրիկներուն, ստեղծերով ուրախ և խանդավառ մթնոլորտ մը:



Կաղանդ Պապան միարուած կարց մը փոքրիկներու մաս:



Կաղանդ Պապան շրջապատուած փոքրիկներով և մանուկ իր ձեռքին ունեմապով Հ.Մ.Ը.Մ. ՆՈՒՊԱՐի դրօշը:

ԱՆԴԱՄԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՑԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆ



Հ.Բ.Ը.Մ.ի անդամութիներէն ճարտարապետութի Նայիրի Համբիկեան ստացած է Բնագիտութեան տոքթորայի (Ph.D.) իր աստիճանը Լոս Աննելոսի Գալիֆորնիա Համալսարացւոց թէզի նիւթ ունենալով «Գաճիրէի Կամալէյա Թաղի Հնութիւնները»:

Մեր շնորհաւորութիւնները ճարտարապետութի Նայիրի Համբիկեանի և իր ծնողքին Տէր և Տիկին Յակոբ Համբիկեանի:

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ



Ցոլակ (Հայկաց) Երզնկացեան, մահացած է 2 Նոյեմբեր 1997-ին Գաճիրէ:

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ Գաճիրէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ:

Առ Միութեանս կ'անդամկցէր 1995-էն սկսեալ:

Մեր ցաւակցութիւնները Բանգուցեալին Բարազատներուն և Անտառնեկան բոլոր պարագաներուն:



ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Ի. Վարչութիւնը սիրով կը հրաւիրէ Միութեանս բոլոր անդամները, Տարեկան Հնդկանուր Ժողովին, որ տեղի պիտի ունենայ, Չորեքշաբթի 25 Մարտ 1998 երեկոյեան ժամը 7.00 ին Հելիոպոլսոյ Հ.Ը.Ը.Ի.-ՆՈՒՊԱԾ մարզարանին մէջ:

ՕՐԱԿԱՐԳ

- 1- Հնթերցում եւ վաւերացում նախորդ տարեկան Հնդկանուր Ժողովի ատենագրութեան:
- 2- Հնթերցում վարչութեան միամեայ գործունէութեան բարոյական տեղեկագրին:
- 3- Հնթերցում վարչութեան միամեայ գործունէութեան նիւթական հաշուետուութեան:
- 4- Հնթերցում հաշուեքննիչի տեղեկագրին:
- 5- Վաւերացում 1998 տարեշրջանի նախահաշի պիտճէի:
- 6- Հնտրութիւն հաշուեքննիչի եւ պատուագինի որոշում:
- 7- Հնտրութիւն Վարչական 2 նոր անդամներու:
- 8- Քննարկում եւ հաստատում եզիպտահայ համայնքին զաւակներուն վերաբերեալ Հ.Բ.Ը.Ի. Սաթենիկ Շ. Զագրը բժշկական դարմանումի ծրագրին ներքին կանոնագրին, որպէս նախարայլ Հնկերային Գործոց նախարարութենէն անոր վաւերացումին:

Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Ի. Վարչութիւն